

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam | Budapest, 1913 CSÜTÖRTÖK szeptember 18. | 221-ik szám

EGYES SZÁM ÁRA 6 FILLÉR

Főszerkesztő:
Dr. DÉTSZ ISTVÁN

Szépirodalmi főszerkesztő:
EÖTVÖS-KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

Vakok és siketek

A hatalomnak sablonos jellege az, hogy gőze fejkébe száll azoknak, akik a legmagasabb ormokra kapaszkodtak föl. A hatalom jelenlegi letéteményesei, a mámorosak és elbizakodottak, az önmagukba szerelmesek, régen bizonyosságot tettek arról, hogy nem látnak tovább, mint ameddig hatalmuk szférája ér. Meg vannak győződve arról, hogy hatalmuk örökké fog tartani. Úgy viselkednek, mint a bortól illtasak, akik duhaj kedvökben „Sohasem halunk meg” kiáltással szüresölgetik a hatalom nektárját. S minél többet isznak, annál szomjasabbak és természetesen annál mámorosabbak.

Ez az oka annak, hogy mindent lenéznek, mindent lekicsinyelnek, sőt mindent meg is vetnek, ami kívül esik hatalmi körükön. Akármilyen alakulások mennek végbe a politikában s a közeletben általában, míhelyt ezek divergálnak az ő hatalmi érdekeiktől, megvelő mosolylyal, fölényes lenézéssel fogadják s nemesak hirdetik, de hiszik is, hogy a nemzet egyeteme rajong értük s távol áll minden új, purifikáló, a közeletet megváltó mozgalmától, vagy aramtól.

Igy lesznek most azzal a nagyjelenfőségű politikai mozgalommal is, amely Andrássy partalakításának nyomán keletkezett. Kiindulnak abból, hogy ezzel a partalakítással, mint minden más velök szembe forduló, vagy ellenük irányuló aramtallal szemben hidegen áll a nemzet és arról tudomást sem vesz.

Pedig jó volna odaligyelniök, hogy mi történik a nép széles rétegeiben és azokban a körökben, ahol folyton gyűlik-gyarapodik az elégedetlenség. Észrevehetnék, hogy a központok és a perifériák kezdenek egybeolvadni és lángoló lava gyanánt a tűzkövekben a gyűlölköny és robbanó anyag folyton nagyobb feszültséget fejt ki s előkészítik az explóziót, amely fenyegeti őket. Ha szántszándékkal nem erőltetnék magukra a vakságot és siketséget, megláthatnák a közelgő veszedelmet, melynek viharai és villámai kitörő félben vannak.

De talán végzetükhöz tartozik ez a szándékos vakság és siketség. Bünt halmoznak bűnre, vétkeket vétkekre a nemzet ellen, amelynek sorsát jóra fordítani volna hivatásuk, a nép ellen, amelyet folyton erősebben terhelnek meg s általános, nagy népjogok ellen, amelyet éppen úgy megvetnek, mint minden új alakulást és minden politikai mozgalmat.

Lehet, hogy csak akkor fognak látni és hallani, amikor már késő lesz. És akkor a megvetőkből lesznek a megvetettek.

A japánok császára

Kevés híja volt, hogy a terjeszkedni kívánó Japán háboruba keveredett Kínával, három, Nankingban megölt japáni miatt. Japán harcosi pártjának lelke a japánok fiatal, tette kész császára volt. Miután Kína megadta a kívánt elégtételt, a háborus veszedelmek egyelőre elmúltak.

A japánok császára

Vilmos császár és a görög király a hadgyakorlaton

Izgalmas jelenet a hadgyakorlaton

Az elpusztult Zeppelin-leghajó és a legénysége

Thaw szabadlábán

Poincaré utazása

Az irországi vasuti baleset

A Délisark hómezején

A dűnhofi panpojátékok

Repülőgép a wurstliban

A delegációk összehívása

— Hat hónapos provizórium —

A nemzeti munkapárt körében ma este nagyon sokan jártak fenn. A miniszterek közül Sándor János, Balogh Jenő, Teleszky János és báró Harkányi János voltak ott, az államtitkárok közül pedig Jeszenszky Sándor és báró Kazy József. Szó esett a választókerületek új beosztásáról. Egyesek tudni vélték, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslatot már az első októberi ülésen benyújtja a kormány, de ezzel a híreszteléssel szemben a belügyminiszter megállapította, hogy miniszteriumának törvényelőkészítő ügyosztályában még a nyersanyag sincs együtt, nemhogy már részletesen fel is dolgozták volna.

A delegációk előkészítése is sok gondot ad a két kabinetnek s a közös minisztereknek. Bécsi értesülés szerint az osztrák kavarodásra való tekintettel az idén már rendes ülészakot nem hívnak össze, nehogy az alig elmúlt Balkán-konfliktus kapcsán heves támadásoknak tegyék ki külpolitikánkat és a külügyminisztert az ausztriai szlávok részéről. Így alkalmat

sint november végén csak két-három napos kis szesszióra fogják összehívni a delegációt, amely egy fél éves (január 1-től június 30-ig terjedő) provizóriumot fog megszavazni, — ezzel azután ugy az állami, mint a közös költségvetési év egységesítve lesz s 1914-től már július 1-én kezdődnek. A delegációk rendes ülészaka azután januárban vagy februárban lesz. A végleges dátumokat a jövő hónapban tartandó közös minisztertanács fogja meghatározni.

A magyar ellenzék természetesen mindaddig nem vesz részt a delegáció munkájában sem, amíg a jogrend helyreállítása nincs, mert a mostani rezsim minden ténykedését törvénytelennek tartja.

Folyik a munka

Az új párt országos akciója

Az Andrassy-párt igen komolyan fogja a munkához s már megindult gróf Hadik János alelnök vezetésével az országos szervező munka. Bármennyire is igyekeznek a munkapárt az idegességét leplezni s az új 67-es pártot kicsinyíteni, a jelek arra vallanak, hogy a Llyudklub mégis csak nagy féltékenységgel néz farkasszemmel az Országos-Klubbal, amelyből most indul hódító útjára a megújított Deákpolitika.

Kossuth Ferenc nyilatkozata

Kossuth Ferenc, aki tudvalevőleg néhány napja Solton pihen, egy újságíró előtt nyilatkozott gróf Andrassy Gyula programjáról:

— Az Andrassy-párt megalkotása, — mondotta többek között Kossuth — rendkívül üdvös és a nemzet jól felfogott érdekeit elősegítő dolog. Az új pártprogram részleteibe most belebozsákosni nem akarok, csak örömmel konstátálom, hogy nagy közeledés van számos téren a függetlenségi párti programhoz. Az új párt működésével nagy szolgálatokat tehet még az országnak és hogy igen sok téren még akkor is karöltve haladhatna a függetlenségi párttal, ha nem léteznék — pedig léteznek — köztünk és gróf Andrassy Gyula és pártja vezérkara között a hosszú együttműködés által teremtett és megerősített baráti viszony és az a bizalom, amelyet Andrassy és vezérkara jelleme és hazafiassága bennünk kelt.

— Nem mondanék igazat, ha nem fejezném ki sajnálatomat afelől, hogy táborunkból kiváltak és új táborhoz csatlakoztak olyan barátaink, akikre az egész párt, de első sorban én is, mindig a legnagyobb súlyt helyeztünk. Ők bizonyára siettetni akarják az ő nagy erejük csatlakozásával a gróf Andrassy Gyula által kitűzött cél elérhetőségét és talán bizonyos körülmények megengedték bennük a hitet, hogy a függetlenségi párttal és politikával is el lehet érni ugyanezeket a célokat. De meg vagyok győződve, hogy valahányszor alkalom fog nyílni arra, — és ez gyakran lesz, — hogy az új párt együtt küzdjön a függetlenségi párttal, régi elvtársaink elől fognak járni abban, hogy ezeket az alkalmakat szaporítsák és olyan kérdésekben, amelyekben nincsenek elvi eltérések a két párt között, az együttműködést minél szorosabbra fűzzék.

— Még a választójog reformjára vonatkozólag megemlítem azt, hogy nagy közeledést látok Andrassy programja és ama program között, amelyet annak idején nemcsak a függetlenségi párt, hanem az egész szövetkezett ellenzék megállapított és amelyetől a függetlenségi párt meggyőződése szerint nem térhet el és nem is fog eltérni. Ez a program magában foglalja a demokratikus haladásnak azt a minimumát, amey szükséges ahhoz, hogy a nép igazán jelen legyen a népképviselő házában. . . .

Szervezkedik az alkotmánypárt

Az országos alkotmánypárt megalakulását nyomon követi a szervezkedés munkája. Kassán nagy sikerrel járt gróf Hadik János agitációja, a kassai semleges 67-esek ugyanis kivétel nélkül csatlakoztak az alkotmánypárthoz. A kassai mozgalmat dr. Szauberer Béla ügyvéd vezeti. A vármegyében szintén gróf Hadik János intézi az alkotmánypárt szervezési munkálatait, előreláthatólag sikerrel.

Gróf Andrassy Gyulát ma Tiszadobon több zempléni ellenzéki vezérférfi kereste föl, hogy az e hónap 22-én megtartandó vármegyei közgyűlés teendőit megbeszéljék. A közgyűlésen a kormány elleni bizalmatlansági indítványt gróf Andrassy Gyula fogja benyújtani. A munkapárt szintén erősen szervezkedik a közgyűlésre, amelyen részt vesz báró Harkányi János kereskedelemügyi

miniszter is, aki mint zempléni megyei földbirtokos eddig is tevékenyen munkálkodott a törvényhatóság közgyűlésén a munkapárt érdekében.

Belépnek-e a disszidensek?

Gróf Andrassy Gyula még az alkotmánypárt megalakítása előtt fölkereste Székely Ferenc volt igazságügyminisztert és közölte vele programját. Andrassy és Székely találkozásukkor beszélgettek afelől is, hogy a disszidensek csatlakoznak-e az alkotmánypárthoz, vagy egyáltalán minő relációban maradnak. Székely Ferenc, mint értesülünk, gróf Andrassy Gyulának határozott válasz nem adott, hanem közölte Andrasszal, hogy keresni fogja az alkalmat, hogy a tekintetben a disszidensekkel tanácskozzék.

A képviselőház elnapolása óta a disszidensek nem is találkoztak egymással és valószínűleg csak a képviselőház összeülése előtt fognak ismét találkozni, hogy további magatartásukról beszélgessenek. Amint mi értesülünk, ahány disszidens van, annyiféle véleményen és állásponton vannak ez idő szerint a jövő tekintetében. Azonban az kétségtelen, hogy többen szükségesnek látnák, hogy ha már az ellenzék nem vesz részt a tárgyalásban, legalább a disszidensek, vagy azok egy része vegeken aktív részt a képviselőház tanácskozásaiban és próbálja temperálni a munkapártiak gyors parlamenti munkáját.

A néppártból, — mint már jelentettük, — Rakovszky Béla csatlakozott az új párthoz.

Még egy csatlakozás

A hetedik kerületi függetlenségi és 48-as kör elnöke: Lánji Mór volt orsz. képviselő, erről a tisztségéről lemondott és belépett az alkotmánypártba. Ezt az elhatározását dr. Somoqi Lajoshoz, a párt ügyvezető elnökéhez intézett levelében jelentette be. Ebben a többi között ezt mondja:

„Mérlegeltem az ország mai helyzetét, erőviszonyait, polgárságának abszolút indolenciáját és azt a pusztítást, amit közgazdasági életünk csak hosszú idő múlva, sok munka és sok lemondás árán tud kiheverni. Ugy találtam, hogy ezek az idők lelkiismeretemet arra szorítják, hogy fogatékos erőmet, de mindig becsületes szándékomat a jelen reális követeléseinek szenteljem. Megengedem: hibás, de — gondolom — nem vonjátok kétségbe, hogy jóhiszemű felfogásom szerint egy időre a közjogi természetű kérdéseket egészen mellőzni kell, ez a generáció rendet teremt a mai khaoszból, mely teljes elnyeléssel fenyegeti összes közszabadságunkat, a modern kultúra és társadalmi életnek, a népképviselői rendszernek minden, nem a formákban, de a lényegben rejlő tartalmát. A most megalakult országos alkotmánypárt e politikai helyzetből meríti legközelebbi céljait és miután e párt komoly ellenzéki szerepet vállal és semmi sem helyezkedett a függetlenségi párttal szemben diametrális ellentétbe, legjobb lelkiismeretem szerint nem követek el sem politikai hithagyást, sem köpönyvegforgatást, ha e párt tagjai sorába belépek.“

A VII. kerületi függetlenségi kör elnökének lemondása következtében szeptember hó 24-ére, szerdára rendkívüli választmányi ülést hívott össze, melynek egyedüli napirendi tárgya Lánji Mórnak az országos alkotmánypártba történt belépése. A választmány elé oly értelmű javaslat kerül, hogy a kör mély sajnálattal vegye tudomásul elnökének lemondását.

A Gazdaszövetség az új párt programjáról

A Gazdaszövetség, a Magyar Gazdaszövetséghez és a Hangvához tartozó szövetkezetek és falusi gazdaszövetségek hivatalos lapja a következőket írja az új pártról:

Elvitatathatatlan, hogy a kisemberek fölkarolása végigvonul az egész programon, az egyenes adóknál a kisebb keresetűek mentesítése, a kisbirtok és munkásügynél egvő szociális elvek alkalmazása útján s épp ezekben látjuk mi, hogy évtizedes küzdelmeink, az agrárius szervezkedés nem volt meddő.

Idők jele, hogy egy országos párt, mely a kecskeméti, siófoki és kassai nagygyűlések után bont zászlót, nem feledkezik meg az agrártörékvésekről s hisszük azt is, hogy agrárius törekvéseink a többi pártok keretében is méltánylásra találnak s kell is hogy találjanak, mert a magyar föld védelme nélkül magyar párt el sem képzelhető.

Vádirat Skerlecz merénylője ellen

Zágrábból jelentik: Skerlecz királyi biztos merénylőjének, Dojcsicsnak ügyében a vizsgálóbíró szombaton terjesztette át az iratokat az ügyészséghez indítványtétel végett. Az ügyészség már kézbesítette is a vádiratot Dojcsics védőjének, dr. Spancsics ügyvédnek.

A vádirat szerint az ügyészség Dojcsicsot a horvát büntetőtörvénykönyv 63. §-ába ütköző felségsértés, a 65. §-ba ütköző közveszélyhárítás, a 64. §-ba ütköző uralkodó család tagjainak megsértése, a 8., 134. és 135 §-okba ütköző orgyilkosság kísérletével vádolja. Miután az ítélet szempontjából az orgyilkosság kísérlete jön legsúlyosabban számításba, Dojcsicsra 10—20 évre terjedő fegyházbüntetés vár.

Megvan a bolgár-török béke

— Az új Balkán-szövetség —

Holnap írják alá a megszövegezett békeszerződést Konstantinápolyban és Törökország reményein felül való eredménnyel zárhatja le az akciókat. A Balkán-háborúban megtépázott Bulgária nemcsak Drinápolyt és Kirkkilisszt veszítette el, hanem a Dimotika—Sufli—Ortakój háromszöget is.

Miután Bulgária azért volt engedékeny, hogy a Törökországgal kötendő katonai konvenczió könnyen menjen, Görögország, Szerbia, Montenegró és Románia sem maradnak létlenek és hozzálátnak az új Balkán-szövetség megalapozásához.

Mai távirataink:

Konstantinápoly, szeptember 17. A megkötendő szerződés török és bolgár részről előterjesztendő tervezetét a békedelegáció mai ülésén fogják tárgyalni.

Török részről kijelentik, hogy a szerződés már ma egészben, vagy legalább is legnagyobb részében meg van szövegezve. Aláírása valószínűleg holnap lesz.

A szerződés rendezi a határmegállapítást, a vakufjavak, a muzulmán községek, a nemzetiségek és a foglyok kieserelésének kérdését, továbbá a törökök pénzköveteléseit. A bolgárok elismerték a legutóbbi bolgár okkupáció folyamán a lakosságra kirott hadiszolgáltatások megfizetésének elvét. Dimotika hovatartozásának kérdését ma végleg rendezik. Dimotika valószínűleg bolgár kézre kerül, stratégiai pontjai azonban török kézen maradnak. A határ a Fekete-tengeren Inida és Hagia Stefano között indul, egy kis folyó, majd a Resnaja mentén halad, Tirnovót Bulgáriának, Kirkkilisszt ellenben Törökországnak hagyja, Musztafapásától, mely bolgár marad, két kilométernyire keletre és Ortakójtól, mely szintén bolgár marad, öt kilométernyire keletre és Dimotikától nyolcz kilométernyire megy tovább, majd követi a Maricza folyását.

Belgrád, szeptember 17. Az itteni lapok szerint október végén Bukarestben vagy Belgrádban találkozni fognak Románia, Szerbia, Görögország és Montenegró miniszterelnökei, hogy megállapítsák az új Balkán-szövetség alapelveit.

Bolgár katonaság Radovistenél megtámadott egy szerb csapatot. A szerbek hevesen védekeztek és három óra hosszú harcok után a bolgárokkal. A szerb kormány elhatározta, hogy az eset miatt Szófiában erőlyes lépést tesz.

Korfu, szeptember 17. A nemzetközi határmegállapító bizottság, a reünio határozata értelmében, munkálatait nem a tenger felőli részen, hanem a vitás zóna északkeleti részén fogja megkezdeni. A delegátusok már itt vannak, innen Szalonikibe, Szalonikiből pedig Dél-Albániába mennek. A bizottság munkálatait a legzordabb vidéken fogja megkezdeni, hogy az évszak előrehaladtával egyre enyhébb klíma alá jusson.

Drazsics
fegyveres er
alatt álló „kél
gyalghadosz
gyakorlat igen
taléknak a h
után délelőtt
nánd főhercz

A drazsic
lént ezután a
való hódolat
megbeszélésén
gasabb paranc
magatartását r
A megbes
rancsot adták

A ma b
den tekintet
Boldog vagy
hadurunknak
korlatra egy
után a magy
patok harczt
tanusított rá
ményeknél é
taszerű rend
A legfels
mennyi tábo
szintén az e
elismeréseme
Ez a pa
hadtest és a
nak szől s a
legénységgel
Kelt a V
gaslaton, 191

az o
A hadgyak
Tábortól észak
hadtestet. A le
a legutóbbi nap
lönösen feltűn
trónörökös telj
két kivonult lo
séggel, gépfegy
az ezt követő
Játványt nyujt

Délután fé
borba ment, h
elutazzék.

Trencsén
a trencsényi t
génysege közö
hatvanegy kat
megyei, részín
megállapítottá
nek. A hatóság
állapítani a já

Réf uralkodó
a német hadgyakorlatokon

A Szilíziában lefolyt németországi hadgyakorlatokon részt vett Konstantin görög király és Vilmos császár is, akiket képünk a vezérkari főtisztek társaságában mutat be.

hogy az egész szerb nép korrumpált tömegek rablóbandája, amelyet egyszerűen fel kellene akasztani. Már csak azért sem köteles egyetlen katolikus sem megtartani az áttérésekről szóló törvényt, mert a szerb nép ilyen szemtelen és szégyennélküli.

E támadások rendkívüli izgalmat keltettek a szerbség körében. A szerbek utalnak arra, hogy míg a szerbek lapjait minden csekélységért állandóan elkerüzték, addig a cenzura nem akadályozta meg ennek az egész szerbséget gyalázó cikkek megjelenését. A szerbeknek ez a hangulata befolyással lesz a munkatöbbség alakulására is, mert a szerbek feltétlenül elégtelt követelnek.

Fekete automobilos gyilkosok

— Sorlüz a kivándorolt magyarokra —

Amerikában a steubewillei „Vap Tin-Plate Co.“ munkásai hetek óta sztrájkolnak. Az egyik este a sztrájkolók és sztrájkőrök összeütköztek, amikor is egy fekete automobil száguldott elő, melyről sortűzrel lőttek a munkások csoportjára. Az áldozatok között négy Amerikába kivándorolt magyar is van. A pestmegyei albertirsai illetőségű Csernyák Mihályt az arczán érték a golyók, a zemplénmegyei Pusztafalura való Tamás András a jobb szemöldöke táján sebesült meg, míg Krausz Ferencnek, aki a veszprémmegyei Páparól került ki Amerikába, a balczombjába furódott a garázda golyó. Mind a hárman néhány hét alatt felépülhetnek a sérüléseikből, annál keservebb, annál tragikusabb volt azonban a negyedik magyar áldozat, a Mezőkövesdről való Molnár József sorsa. A hátán keresztül a tudejébe hatolt a nagykaliberű golyó és az életerős, egészséges fiatal ember rövid haláltusa után kiszivedett. A gyilkosokat, akik a gyár alkalmazottai, letartóztatták.

A csehországi próbaháború

— Az őszi hadgyakorlatok befejezése —

Drazsiból táviratozák: Ma folyt le az egész fegyveres erő főfelügyelőjének parancsnoksága alatt álló „kék“ 3. és 4. hadsereg támadása a négy gyaloghadosztályt markirozó 9. hadtest ellen. A gyakorlat igen sikeresen folyt le és a hadsereg-tartaléknak a baloldali szárnyon való közbelépése után délelőtt 11 óra 35 perczkor Ferencz Ferdinánd főherczeg trónörökös parancsára véget ért.

A drazsici vasúti állomástól északra megtörtént ezután a megbeszélés, amely a király iránt való hódolat lélekemelő kifejezésével ért véget. A megbeszélésen Ferencz Ferdinánd főherczeg a magasabb parancsnokok hadvezetését és a csapatok magatartását melegen megdicsérette.

A megbeszélés után a következő hadseregpárancsot adták ki:

Hadseregpárancs.

A ma befejezett hadseregyakorlatok minden tekintetben teljesen kielégítettek engemet. Boldog vagyok, hogy ő Felsőségének, legfelsőbb hadurunknak mindenek előtt a hadseregyakorlatra egybegyűlt csapatok szelleméről, azután a magasabb vezetés munkájáról, a csapatok harcszerű kiképzéséről és a harctéren tanusított rátermettségéről, valamint az intézményeknél és vonatesapatoknál tapasztalt mintaszzerű rendről a legjobbat jelenthetem.

A legfelsőbb szolgálat nevében tehát valamennyi tábornoknak, törzs- és főtisztnak, ugyancsak szintén az egész legénységnek a legmelegebb elismerésemet fejezem ki.

Ez a parancs a 3. és a 4. hadsereg, a 9. hadtest és a lovassági hadtest parancsnokainak szól s azonnal mindenkivel közlendő, a legénységgel anyanyelvén.

Kelt a Wschechowtól északra fekvő magaslaton, 1913 szeptember 17-én.

Ferencz Ferdinánd főherczeg
lovassági tábornok,

az egész fegyveres erő főfelügyelője.

A hadgyakorlat befejezéseül megtekintették a Táborától északra húzódó területen álló 1. lovashadtestet. A legénység és a loállomány frissége a legutóbbi napok megerőltető szolgálata után különösen feltűnt és Ferencz Ferdinánd főherczeg, trónörökös teljes elismerését nyilvánította mind a két kivonult lovashadosztálynak, melyek a tüzséggel, gépfegyverekkel és kérekpárosztályokkal az ezt követő elvonulás alkalmával nagyon szép látványt nyújtottak.

Délután fél három órakor a trónörökös Táborba ment, hogy a hadgyakorlatok színhelyéről elutazzék.

Tifuzsos katonák

Járvány egy honvédkaszárnyában

Trencsénből az a rémes hír érkezik, hogy a trencsényi tizenötödik honvédkasziálogezred legénysége között tifuzsjárvány lépett fel. Eddig hatvanegy katonát szállítottak be részint a vármegyei, részint a katonai kórházba. Ezekről megállapították, hogy hastifuzsban szenvednek. A hatóságok eddig még nem tudták megállapítani a járványos betegség forrását,

Erőszakos térítés Boszniában

— Stadler érsek és a szerbek harca —

Sarajevóból jelentik: Pavlovics Gyurginka nevű leány erőszakos áttérésének ügye mind nagyobb hullámokat ver. Stadler érsek tudvalevőleg kijelentette, hogy a királyi szentesítés ellenére sem ismerheti el magára kötelezőnek az áttéréseket szabályozó törvényt, mert erre a szentséktől utasítást nem kapott. A szerbek nagy tiltakozó gyűlése után hétfőre értekezletre hívta össze a katolikus püspököket és a káptalan tagjait, akikkel ez ügyben beható tanácskozást folytatott.

Tegnap pedig Stadler érsek lapja, a Hrvatski Dnevnik rendkívül heves és minősíthetetlen kifejezésekkel teli cikkben megátámadta a szerbeket, többek között azt írván,

Izgalmas jelenet a hadgyakorlaton

A szilíziái német nagy hadgyakorlatok egyik legérdekesebb momentuma az volt, hogy az északai támadás alkalmával az ellenséges hadtestet jelölő csapatokat váratlanul ballonokból megvilágították és bekerítették.

A kolera

— Enyhül a veszedelem —

(Saját tudósítónktól.) A koleraveszedelem az egész országban mulófélben van. Itt-ott ugyan felüti még a fejét a fekete rém, de már tömegesen nem jelentkezik, ma már ott tartunk, hogy legalább az óvintézkedéseket sikeresen foganatosíthatjuk.

Budapesten számottevő megbetegedéskor nem kell beszámolnunk. Természetesen még most sok gyanus esetben szállítják be a betegeket a járványkórházba, de figyelemreméltó eset ma csak egy fordult elő.

Tudósításainkat itt adjuk:

Riadalom a Váci-Köruton

Ma délután nagy riadalom volt a Váci-körut 64-ik számú ház előtt. Egy gyerek összeesett és elvesztette eszméletét. A hozzá kihívott tisztiorvos koleragyanusnak találta és bevittette a Szent Gellért-kórházba. Az előhívott fertőtlenítők fertőtlenítették az utca jó részét. A beteg neve: Székely József 15 éves tanonc.

A vidék

A hivatalos jelentés

A belügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a bács megyei Óbecséről három, az ungmegyei Radványról egy újabb megbetegedést jelentenek.

A Felvidéken

Beregszászi jelentés szerint a Latorcza áradása alkalmából az árvízből kimentett katonák egyike tegnap Várpalánkán koleragyanus tünetek között megbetegedett. Várpalánkán ezen az eseten kívül tegnap még egy megbetegedés fordult elő. Ujdávidházában és Rákóczi szálláson egy-egy újabb megbetegedés történt.

Tokajban, a kistokaji városrészben tegnap hirtelen rosszul lett egy munkás. Orvosért siettek, aki nemskóra megérkezett és megállapította a koleragyanus előjeleit és elrendelte a bakteriológiai vizsgálatot.

A Délvidéken

Újabb jelentések szerint Krassószörény vármegye területén újabban Obertoreszku Zenovic, Duruleszku Jon és Frensz Veta betegedtek meg gyanus körülmények között.

A szerbiai kolera

Belgrádi jelentés szerint Nis városában a kolera nagy mértékben terjed és a halálozások száma hetenkint meghaladja az ötvenet. A koleraának a bécsi születésű dr. Klinger István nisi kerületi orvos is áldozatul esett.

A romániai kolera

Galaczi jelentés szerint a Dunagőzhajózási Társaság „Törökbecse” nevű tengergőzösn az egyik fűtő koleragyanus tünetek között megbetegedett, miért is a hajót hegymeneti útjában Rustsuknál (Bulgária) öt napi orvosi megfigyelés alá vették, a fűtőt pedig a kórházba szállították.

A francia hadgyakorlatok

A francia hadgyakorlatok most folynak az ország délnyugati részén. A gyakorlatok első részének kimeneteléről Etienne hadügyminiszter nagy elismeréssel nyilatkozott.

— Teljesen meg vagyok elégedve a látottakkal — mondotta. — A francia hadsereg csupa élet, csupa tűz és energia. A katonák, bárhová valók is, rendkívül fegyelmezettettek és vidáman tűrik a rájuk rótt súlyos fátalmakat. A két szembenálló fél egyformán mesteri módra tölti be szerepét, úgy, hogy egyáltalán nem lehet győzőről és legyőzöttről beszélni. Az az ország, amelynek ilyen katonái vannak, nyugodt lehet. A tiszték, kezdve a tábornokoktól le a köz-katonáig, valamennyien teljes szívvel-lelélek vesznek részt a gyakorlatokon és a legkitünőbb katonai szellemről tesznek tanúságot.

A gyakorlatok katonai szempontból igen sok tanulsággal szolgáltak. A gépfegyvereket öszvér vagy ló helyett most kerékpáron próbálják szállítani.

Az egészségügyi szolgálat javulásában azok a szempontok és tanulságok voltak irányadók, amelyekkel a mostani Balkán-háborúk

szolgáltak. A csapatok élelmezésénél kitünő szolgálatot tettek a teherautóbilok. A hosszú autómobilvonalak kifogástalan pontossággal, minden fennakadás nélkül követték a csapatokat és a legénység élelmezése a legnagyobb rendben ment.

Halálos mozifelvétel

— Borzalmas színjáték —

A vizbefult színésznő

A moziüzlet már nem egy borzalmás szerencsétlenségnek lett okozója. Kolozsvári tudósítónk rettenetes szerencsétlenség részleteit jelenti, ami a filmgyártás szenzáció-hajhászásának az eredménye.

A Pathé Frères francia filmgyáros cég megbízottai már hetek óta dolgoznak azon, hogy a „Sárga csikó” című magyar népszínműről filmfelvételeket készíthessenek. A megállapodás az volt, hogy a darabot a kolozsvári nemzeti színház tagjai játsszák az egész társulat részvételével. Ma akarták felvenni a tiszai jelenetet, amelyben egy nővel tett csónak a vízben felborul. A darab résztvevői a város közepén a Szamosban akarták végigcsinálni a jelenetet és ezekre menő nagy közönség gyűlt össze, amely a magas vashidról és környékéről nézte a jelenetet.

A színtársulat tagjai Janovics igazgatóval lent állottak a Szamos árkában. A francia rendező női ruhába öltözött férfiakkal és a magá részvétele mellett akarta megcsinálni a csónak felfordulásának jelenetét, a színház nőtagjai azonban vállalkoztak a veszedelmes szerepre és Janovics igazgatót megkérték, hogy engedje őket csónakba ülni. Először Vanio Felix francia rendező egymaga csinálta meg a csónakból való kiborulást, azután négy színésznővel, Simon Mariskával, Zács Terkával, Imre Erzsivel és Falk Rózsival ült maga is női ruhába öltözve csónakba. A csónakot a magas gátról a gát hátán engedték le.

A magyar népszínmű borzasztó drámává lett. A csónak veszedelmes forgóba került, a szereplők a csónakból nagy örvénybe estek. Leírhatatlan jelenetek következtek. Az örvénybe jutott színésznők rettenetes sikoltozást vittek véghez és kétségbeesett tempókkal igyekeztek kiuszni az örvényből.

A parton állók eleinte azt hitték, hogy a velőtrázó sikoltások és a kétségbeesett uszási kísérletek a jelenethez tartoznak és néhányan tapsoltak is az élethűen és borzalmas természetességgel eljátszott jelenetnek.

Montegobert francia operatőr észrevette a veszedelmet, csónakba szállt és a vízben vergődők segítségére sietett, az ár azonban szanaszét sodorta őket, úgy hogy csak nehezen lehetett összeszedni őket. Imre Erzsivel egy nagy örvénybe került s a közönség ordítózva és tombolva volt kénytelen végignézni furdolását, a nélkül, hogy segítségére siethetett volna, mert a víznek azt a részét, ahol a baleset történt, csak a félreeső malom átjáróin lehet megközelelni, a hid pedig nagy magasságban van és a parton mindkét oldalon emeletes házak zárják el az utat a vízhez.

Imre Erzsivel elmerült a vízben. A színészek közül többen utána ugrottak, azonban nem találták meg. Később a malom zsilipjénél felbukkant. Akkor egy Orosz nevű színházi szabó odaugorva kihúzta. Azokat a színészeket, akik Imre Erzsivel után ugrottak, szintén úgy kellett kimenteni, mert kis hűjja volt, hogy ők is oda nem veszték.

Az eszméletlen Imre Erzsivel a malomba vitték, ahol dr. Büchler tanársegéd, aki szintén a nézők között volt, hozzálátott a felélesztéséhez, majd a mentők is kivonultak, akik harmadjelőrán keresztül járadoztak a leány életre-keltésén. Janovics igazgató háromszor, Vanio francia rendező kétszer ajult el az izgalmatól, Montegobert operatőr sírógörcsöket kapott.

Az élesztési kísérletek eredményét óriási néptömeg várta szívszorongva. A szerencsétlenség híre gyorsan terjedt el a városban és Imre Erzsivel édesanyja a hir hallatára sirva és jajveszékelve szaladt az utcákon a Szamos felé, majd ajultan esett össze és őt is a mentőknek kellett ápolásba venni. Imre Erzsivel az élesztési kísérletek hiábavalóknak bizonyultak, a leány meghalt.

A Szamos partjára koporsót vittek és Imre Erzsivel abban elhelyezve, a boncziani intézetbe szállították. A szerencsétlenül járt, 18 éves és viruló szépségű leány szerencsétlensége általános részvételt keltett, annyival is inkább, mert özvegy édesanyjának egyetlen támasza volt. A hatóság szigorú vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért ki terhel a felelősség.

A szereplőket hosszas élesztési kísérlet után sikerült az életnek megmenteni, csak a kis Imre Erzsivel fizette életével merész vállalkozását és a mozi-dicsőségre való vágyakozását.

Bányászok sztrájkja

A Pécsvidéki Lämpásvölgyi bányában a szénbányászok sztrájkba léptek. A sztrájknak az az oka, hogy az igazgatóság egy rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a munkások kötelesek lettek volna az eddigieknél sokkal több szén szállítani, mint eddig. A munkások hasztalan fejtették ki, hogy a legnagyobb erőfeszítés mellett sem lesznek képesek az igazgatóság által követelt mennyiséget szállítani, az igazgatóság azzal felelt, hogy aki a követelésnek nem tesz eleget, arra büntetéseket fognak kiróni.

Ezenkívül az is volt a panaszuk, hogy az üzemvezetőség azokért a csilléért, amelyekbe pala volt keverve, nem fizetett semmit, hanem kijelentette, hogy annak tartalmát eldobták. A munkásoknak azonban nem adtak módot meggyőződnie arról, hogy ez csakugyan megtörtént-e s így a munkások meggyőződésük szerint sokszor károsodtak.

Panaszkodtak ezenkívül az alacsony munkabérek miatt is, továbbá amiatt, hogy a bányákban szükséges anyagokat, benzint, üvegeket stb. a beszerzési áron bocsássák a rendelkezésükre s ezen ne nyereszkedjen a vállalat.

A munkások a sztrájk kimondása után rögtön küldöttséget menesztettek Pécsre az ottani szociáldemokrata párhoz, a pécsi szervezett munkásság támogatását kérve.

A pécsi munkások egy megbízottja rögtön kiment a bányatelepre s a bányavezetőségnek följárnlotta közvetítését. A bányavezetőség elfogadta, rögtön megindították a tárgyalásokat, amelyek eredményre is vezettek, mert az igazgatóság visszavonta a rendeletet s megígérte, hogy a többi sérelmet is orvosolni fogja. A munkások erre, miután biztosítékot nyertek, hogy panaszukat az igazgatóság orvosolni fogja, a sztrájkot megszüntették.

Kincsek a csatornában

— Megkerült a milliós gyöngnyakék —

Megkerült a rejtélyes sorsu párisi gyöngnyakék, a milliós értékű fejedelmi kincs, melynek eltűnéséről két hónap óta oly sok ellentétes híradás jelent meg. A ritkaságú ékszernek a megtaláltságához is rejtélyek fűződnek. Az egyik londoni jelentés szerint tegnap délelőtt két munkás London északi részében egy munkásoktól lakot utca csatornájában ötvennyolcz gyöngyöt talált, amelyekről Mayer ékszerész felismerte, hogy abból a gyöngnyakékéből valók, amelyet Julius tizenötödikén adtak postára az ő címére. Az eltűnt nyakék hatvanegy gyöngyszemből tehát hatvan már megkerült, mert tudvalevően már kettőt megvásároltak attól a szindikátustól, amely aztán a rendőrség elé került. Most már csak egy gyöngyszem hiányzik és a gyöngysor két gyémánt záróköve, két értékes briliáns.

Másik londoni jelentés szerint az ötvennyolcz gyöngyszem nem a csatornából került elő, hanem egészen más körülmények közt, a melyekről egyelőre a vizsgálat érdekében a Lloyd-biztosítótársaság nem adhat felvilágosítást. Ebből általában azt következtetik, hogy a rendőrség még nem hagyta abba a nyomozást. Hornd Ágost munkás, a szerencsés megtaláló, megkapja az öt illető jutalomrészt, 8000 font sterlinget.

A nyakék egyelőre a rendőrségen maradt, ahol csütörtökön ismét tárgyalás lesz ez ügyben. A nyakék most már a Lloyd-biztosítótársaság tulajdona, aki Mayer ékszerésznek ki-

Csüt...
zette a
ban, ho
ha vélet
egészen
ság ügy
től csak
podtak
ép bőrr
társaság
ék meg
lyet csak
eltűnt
kában e
előtt így
gyöngyn
ság már
mozásra
szer meg
Huro
Nemzetköz
(Sajá
kódó det
nemzetk
sok bün
ták, meg
gazdag z
A Ki
házban k
röl szól
olyan br
jegy, ami
tolt a két
A de
bert bevít
hünygyi
hamarosa
rovolt ma
Kancsák
törő, a tá
nemzetköz
tonaszóke
A hun
lányaság
delektív
tagadnak,
árulójuk
is a detek
találtak. A
lek a pály
betérő po
röndöt is b
aztán fure
Mindenek
drágaköve
szimlilig
ékszerrel.
gyűrűk, ka
tok, amely
legfenek
behútról
amelynek
bevésve. A
ható. Most
hagyott a t
mult éjszak
vettek el s
many. A vár
s most a re
el a csillogó
A két b
NAPIRE
18-an. Róm. k
Görög-orosz: s
16. — A nap
este 6 óra 6 pe
kor, nyugszik
delmi miniszter
muzeumok: Ne
cumi Muzeum
8.) 9-1-ig. Fő
Muzeum 9-1
Ráth Muzeum
Muzeum 10-12
kereskedelmi
9-2-ig. Vám-é
könyvtár 9-2-
miai könyvtár
Fővárosi Köny
szeti Muzeum
Muzeum Köny
9-7-ig. Statiszt
Könyvtára 4-6
Ráday-könyvtár
Csüt. kiállítás a

zette a biztosítási összeget. Azt beszélik azonban, hogy a munkásoknak az az állítása, mint ha véletlenül akadtak volna rá az ékszerre, nem egészen igaz, hanem a nyakéket a Lloyd-társaság ügynöke, Price kerítette meg és a tolvajoktól csak úgy tudta megkapni, hogy megállapodtak ebben a trükkben. Így aztán a tolvajok ép bőrrel szabadultak. Mikor a Lloyd-biztosító-társaság palotájában megtudták, hogy a nyakék megkerült, meghúzták azt a harangot, melyet csak akkor szoktak megszólaltatni, ha egy eltűntnek hitt hajó megkerül. A Lloyd csarnokában egy kikiáltó jelent meg és a nagy tömeg előtt így szólt:

— Uraim, tudatom önökkel, hogy a gyöngy nyakék valóban megkerült. — A társaság már eddig is vagy félmilliót költött a nyomozásra, de mégis nagy nyereség, hogy az ékszer megkerült.

Hurokra került betörők

Nemzetközi betörők garázdálkodása Magyarországon

(Saját tudósítónktól.) A zálogházakban örökös detektívek ma jó fogást csináltak. Két nemzetközi betörőt fogtak el, akiknek a lelkét sok bűn terheli. Egész Magyarországot bejárta, még a városok nevét se tudják, ahonnan gazdag zsákmánnyal megrakodva ellillantak.

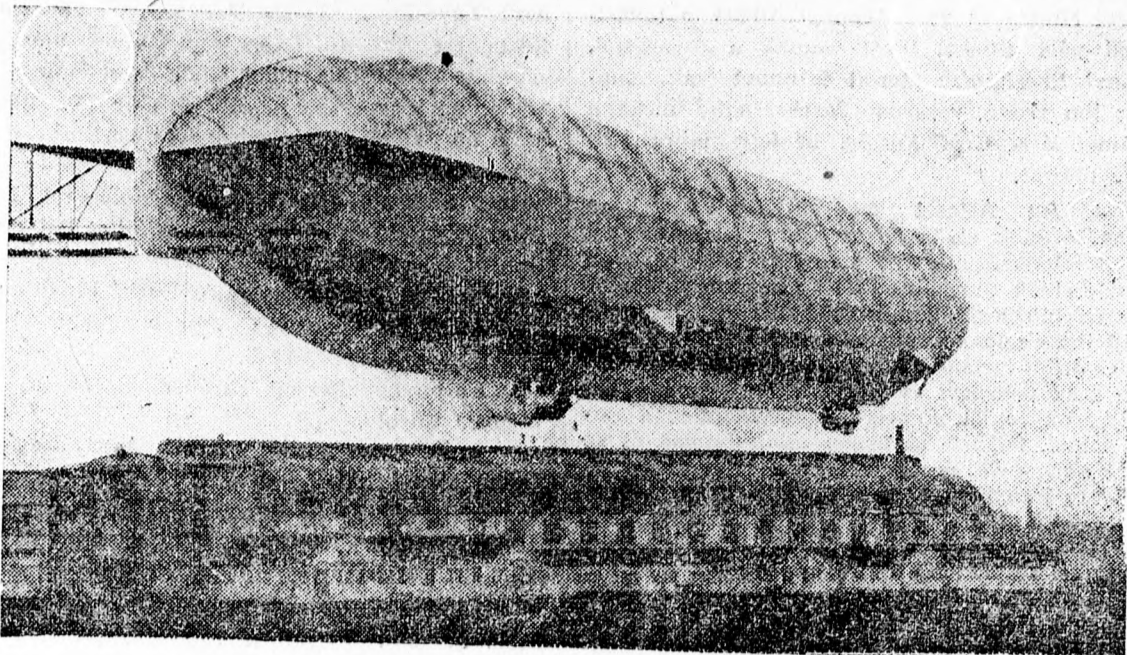
A Király-utca 83-dik szám alatt lévő zálogházban két fiatalember egy nagvértékű ékszerrel szóló zálogcédulát kihaláltak megvételre. Egy olyan briliáns fülbevalóról szólott a zálogjegy, aminő tisztes úton sehogysen juthatott a két kopottas külsejű szubancz birtokába.

A detektívek szónékul mindkét fiatalembert bevitték a főkapitányságra, ahol aztán a bűnügyi nyilvántartás új lenyomatai segítségével hamarosan megállapították, hogy mindketten rovtó mully veszedelmes betörők. Az egyik, Kancsák Gyula 23 éves többször büntetett betörő, a társa Kurukovszky Mihály, szintén nemzetközi betörő, varsói születésű, orosz katonaszökevény.

A hurokra került jómadarakat a főkapitányságon dr. Nagy Károly rendőrtanácsos, a detektívosztály főnöke hallgatta ki. Mindketlen tagadnak, de egy kis vasúti podgyász-bárcza árulójuk lett. Az egyik mellényzsebében ugyanis a detektívek egy vasúti podgyász-bárczát találtak. A bárcza alapján a detektívek kimentek a pályaudvarra, ahol megtalálták a két betörő podgyászát, egy sárga bőrpödről. A bőrpödről is beszélték a főkapitányságra, ahol aztán furcsa dolgok kerültek elő a mélyéből. Mindenekelőtt találtak benne egy értékes, drágakövekkel kirakott kis kezit, amely színiállig volt csupa értékes arany- és ezüst-ékszerrel. Különböző briliánsgyűrűk, márkigyűrűk, karkötők, fűgők és drágaköves esztétik, amelyek mind nagy értékűek. A fáska legfenekéről aztán egy lómör ezüstből készült, belülről aranyozott leáskészlet került elő, amelynek minden darabján hercegi korona van bevéve. A korona alatt „F” monogram látható. Most aztán az orosz Kurukovszky felhagyott a tagadással s bevallotta, hogy az elmúlt éjszaka egy vidéki városban betörést követtek el s a betörésből való a gazdag zsákmány. A várost azonban nem tudta megnevezni s most a rendőrség azt kutatja, honnan tüntek el a csillogó drágaságok.

A két betörőt tartóztatták.

NAPIREND: Naptár: csütörtök, szeptember 18-an. Róm. kat. nap. József hv. — Prot. Titusz. — Görög-orosz: szeptember 5. Zakariás pr. — Zsidó: Elul 16. — A nap kel reggel 5 óra 40 perczkor, nyugszik este 6 óra 6 perczkor. — A hold kel este 7 óra 6 perczkor, nyugszik reggel 8 óra 32 perczkor. — A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor. — Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum allattára 9-2-ig, Aquinumi Múzeum 9-4-ig, Ernst Múzeum (Nagymező-utca 8.) 9-4-ig, Földtani Múzeum 10-1-ig, Iparművészeti Múzeum 9-1-ig, Mezőgazdasági Múzeum 10-1-ig, Ráth Múzeum (városligeti Fásor) 10-4-ig, Széchenyi Múzeum 10-12-ig, M. kir. Kereskedelmi Múzeum: külkereskedelmi hírszolgálat és közszállítási osztály 9-2-ig, vám- és tarifa-osztály 3-6-ig, nyilvános szak-könyvtár 9-2-ig. — Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3-7-ig, Egyetemi Könyvtár 9-8-ig, Fővárosi Könyvtár áthelyezés miatt zárva, Iparművészeti Múzeum Könyvtára 10-12-ig és 7-9-ig, Nemzeti Múzeum Könyvtára 9-4-ig, Pedagógiai Könyvtár 9-7-ig, Statisztikai Könyvtár 10-1-ig, Földtani Intézet Könyvtára 4-6-ig, a református teológiai Akadémia Róday-könyvtára 3-6-ig. — Nyitvalevő képtárak: Őszi kiállítás a Nemzeti Szalonban, nyitva 9-5-ig.

A tengerbe veszett Zeppelin-leghajó

Ismeretes az L-1, jelzésű Zeppelin-leghajó katasztrófája. A hatalmas hadi alkotmány manőrvirozás közben Helgolandnál legénységével együtt a tengerbe veszett.

— **Időjárás.** Hazánkban tegnap az Északkeleti Felföldön, ma reggel pedig a Dunántúlon volt jobbra kisebb zivataros eső. A hőmérséklet, amely magasabb a normálisnál, lényegtelenül változott és maximuma Nagybeaskereken és Erdélyben több helyütt 31 C fok volt, a minimuma Rozsnyón 7 C fok. *Jóslat:* Lényegtelen hőváltozással sokhelyütt eső, vagy zivatar várható.

— **A király a román trónörökösnek.** Ferencz József királyunk Erzsébet román trónörökösét az Erzsébet-rend nagykeresztjével tüntette ki a kolerás katonák ápolásáért. Királyunk saját fogalmazású táviratban értesítette a különletről a trónörökösnek.

— **Főispánválasztás Bereg megyében.** A hivatalos lap mai száma királyi kéziratokat közöl, amelyek szerint a király Bereg vármegye főispánját, Patay Andrást ezen állásától felmentette s utódjául Bulykay Ferenczet nevezte ki. A távozó főispán szolgálatainak elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét kapta.

— **A hédervári Kont-emlék leleplezése.** Khuen-Hederváru Károly gr. volt miniszterelnök hédervári birtokán emléket állított ama több évszázados fa alatt, ahol a történelmi hagyomány szerint, Kont vezér társaival együtt összeesküdött. Az emlékművel, amelynek szobrászati részét Tóth István mintázta és felirátát Thallóczy Lajos v. b. i. t., külügyi osztályfőnök, kitűnő történelmi állította össze, a jövő hónapban leplezik le a grófi család tagjainak és meghívott vendégeik jelenlétében.

— **Egy megszünt csőd.** Mióta a budapesti utcza rikkancsoktól hangos, azóta mindenkinek volt ideje megtanulnia Braun Sándor nevét. Az első lap, amely a boulevard-újságírást a mai modern és kifejlődött formájában megteremtette, az ő nevével szignálva került ki az utcára. Ha valakire rá lehet mondani, hogy „az újságíró”, úgy Braun Sándorra elsősorban illik ez a szimpla, de legmegtisztelőbb jelző. És ezért minden magyar újságíró ösztöne megdöbbenéssel vette tudomásul egy esztendővel ezelőtt, hogy Braun Sándor lapja, a legelső magyar boulevard-lap az általános gazdasági válság következményeképpen anyagilag egy kissé megrendült. De a lap tartalmát és nivóját ez egyáltalában nem befolyásolta. Mindezeket előre kellett bocsájtni most abból az alkalmából, hogy „A Nap”, illetve a Braun Sándor elleni csődöt a mai napon a kereskedelmi törvényszék megszüntette. Minden magyar újságírónak ez őszinte öröme szolgál, mert a legjobb újságok egyikének és ezzel a legkiválóbb budapesti újságírók egyikének és egy elsőrangú újságíró-gárdának az anyagi viszonyai terelődtek ismét a régi, konszolidált mederbe.

— **Beszámoló.** Förster Aurél, a monori kerület országgyűlési képviselője még e hónap folyamán beszámoló választóinak a politikai helyzetről. A kerület választói Monoron a kerület székhelyén nagy ünneplésben kívánják résztesíteni népszerű képviselőjüket.

— **Gyilkosság a színházban.** A szan-szebasziáni színházban tegnap előadás alatt, egy ember páholyában agyonlőtte az igazgatót. A gyilkost, ki elbocsátott alkalmazottja volt a színháznak, a közönség meg akarta lincselni.

A Zeppelin legénysége

A tengerbe veszett Zeppelin Hanne tengerészhadnagy parancsnoksága alatt állott, aki képünkön a kosárban látható. Mellette van Maltzon zászlós és az első sorban Metzinger korvettkapitány. Mindhárman odavesztek a tizenhárom altszittal együtt.

— **Károlyi és Apponyi elutazása.** Gróf Károlyi Mihály és gróf Apponyi Albert, a függetlenségi párt elnökei távol vannak a fővárostól. Apponyi Eberhardra utazott és onnét csak szombaton jön vissza, vasárnap Jászberénybe utazik a beszámolójáról. Gróf Károlyi néhány napra külföldre utazott.

— **Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének** elnökségéhez ma leirat érkezett a miniszterelnökségtől, melyben gróf Tisza István miniszterelnök megbízásából Jeszenszky Sándor miniszterelnökségi államtitkár bejelenté, hogy az állami tisztviselőknek szeptember hó 20—22. napjain Győrött tartandó kongresszusán a kormányt Papp Elek pénzügyi és Horváth Emil belügyi államtitkárok fogják képviselni. Egyidejűleg a miniszterelnök felkérte az összes minisztereket és az állami számvevőszék elnökét arra, hogy intézkedjenek oly irányban, hogy a kongresszuson megjelenni óhajtó állami tisztviselők és alkalmazottak megfelelő szabadságidőt nyerjenek. Mint illetékes helyről értesülünk, az összes miniszterek még ma kiadták az alárendelt hatóságok és hivatalok főnökeinek a rendeletet, hogy a kongresszuson megjelenni óhajtó állami alkalmazottaknak a kongresszus tartamára szabadságidőt engedélyezzenek.

— **Vámbery Ármint temetése.** A legnagyobb magyar tudósok egyikét, Vámbery Ármint, a világhírű orientálistát és utazót, nyugalmazott egyetemi tanárt, a Tudományos Akadémia tagját, udvari tanácsost, több mint harmincz magyar és külföldi tudományos társaság elnökét és tagját minden hivalkodó gvászpompa és fényűzés nélkül ma kísérték ki utolsó útjára. A gvásznak egyszerűsége, mely annyira kifejezője volt a nemes puritánságu lényének, minden nagy méretű sablonos temetésnél is imponálóbb és megkapóbb volt. Az egyszerű fekete lepellel leborított ravatalt alig négy-öt koszoru borította, mert az elhunyt utolsó kívánságát, hogy kerüljenek el temetésénél minden fényt, hozzátartozói respektálták és kívánsága teljesítésére megkértek mindenkit. De Vámbery Ármint az ő szerénységével nem tilthatta meg, hogy a magyar társadalom és tudományos világ óriási részvétele imponáló módon ne kísérte el utolsó útjára. Már a kora délutáni órákban gyülekezni kezdett ravatala köré a gvászó közönség. Felesége, akit a váratlan csapás ágybadöntött, nem jöhetett el a végtisztességadásra. Fián, Vámbery Ruzstem egyetemi tanáron és az ő feleségén és gyermekein, valamint a rokon Vámosy- és Heinrich-család tagjain kívül megjelentek a gvászszertartáson a magyar társadalom minden rétegének képviselői. A gvászszertartás a lehető legegyszerűbben ment végbe. Petri Elek református lelkész rövid imádságot mondott az elhunyt fölött, azután a koporsót a négylovas gvászhintóra tették. Ezután megindult a gvászmanen a főváros által adományozott diszshirly felé. A gvászhintó nyomában több mint kétezrenyi közönség ment. A nyitott sír mellett a lelkész újabb rövid imádságot mondott, amely után Vámbery Ármint örök nyugalomra helyezték.

— **Polgármesterek országos kongresszusa.** Nagyváradról jelentik: A város vezetősége nagyban készülődik a polgármesterek kongresszusára érkező vendégek fogadására. A fogadó bizottság Bordé Ferenc főjegyző, helyettes polgármester elnöklésével tegnapi ülést tartott, amelyen végleg megállapította a kongresszus programját. A vendégek szeptember 28-án, vasárnap érkeznek. Este 9 órakor ismerkedési estély lesz a Pannónia-szálló éttermében. Szeptember 29-én délelőtt 9 órakor nyitják meg ünnepélyesen a kongresszust a városháza nagytermében. Délután a városi közműveket és közintézményeket tekintik meg, este pedig gróf Széchenyi Miklós nagyváradi megyéspüspök vendégei lesznek. Szeptember 30-án délelőtt folytatják a kongresszusi ülést. Délben egy órakor a város közönsége ad ebédet a polgármesterek tiszteletére. Kedvező idő esetén szeptember 30-án kirándulást tesznek a Püspök- és Felix-füredikbe. Az ülések tartama alatt a városház bizottsági termében a város közműveinek tervei lesznek kiállítva.

— **Zola „Nana” című filmdramája** óriási érdeklődés mellett a Pathé-társaság egy gyönyörű színes filmdramájával a „Csuda rózsák”-kal egyetemlegesen kerül műsorra a Royal nagyszínházban (Erzsébet-körut 39.)

— **Lekaszálta a fejét.** Trieszt vidékén egy Duca nevű feles földmunkás egy kaszacsapással levágta Durevics Mátyas parenzói földbiroknak a fejét. A földbirtokos nem engedte meg a szegény parasztnak, hogy a feles földről sütnivaló kukoricát vigyen haza éhező gyermekeinek.

— **Egy falu tűzveszedelme.** A somogyi Bire községben nyolcz lelkész a mellékhelyiségekkel, takarmányos kerítel legett. Gyújtogatók támasztották a tüzet.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** A Budapesti Egyesült Jótékony Magyar Asztaltársaságok Központja Kossuth Lajos születésének százötvenegyedik évfordulójára alkalmából szeptember hó 21-én, vasárnap, este nyolcz órakor IX., Ráday-utca 56. számú helyiségében Kossuth Lajos-ünnepet rendez. Az ünnep sorrendje a következő: Himnusz. Énekli a IX. kerületi szabad polgárok dalárdája. Megnyitó beszéd. Mondja: Koltai Pál elnök. Ünnepi beszéd. Tartja: dr. Bakáts István, felsőkereskedelmi iskolai igazgató. Ének. Előadja: a dalárda. Vers. Szavalja: Jeszek Jolán. Ének. Előadja: a dalárda. 1715. Vers. Irla és szavalja: dr. Kornitzky Dezső. Záróbeszéd. Mondja: dr. Wagner Károly.

— **Letartóztatott családok.** A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Édes Ferencz 20 éves és Fabik Vincze 22 éves üvegesegédek söröskanecskókkal csalásokat követtek el. Egy magyar koronát ábrázoló üvegbélyegzőt készítettek s államilag még hitelesítetlen söröskanecskóra ráhamisították az 1900. év előtti érvényben volt hitelesítést. Ezeket a kevesebb ürtartalmu kanecskókat aztán Ehrenwald Ernő (Dob-utca 12.), Reichenfeld József (Soroksári-ut 10.) és Blumenstetter Kálmán (Nagymező-utca 48.) vendéglősöknek eladták. A rendőrség mindkét csalót letartóztatta.

— **Életunt varróleány.** Karch Aranka 16 esztendőss varróleány ma este szüleinek Batthány-utca 41-dik szám alatt lévő lakásán ismeretlen okból hasbalötte magát. Életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— **Házasság.** Pócs Alajos, az „Ung” főmunkatársa eljegyezte Zachár Manczikát, Zachár Jakab m. kir. erdőtanácsos, az ungvári főerdőhivatal h. főnökének leányát.

Róser József, zentai nagykereskedő, Erzsike leányát eljegyezte König József moholi gabonakereskedő. Dr. Temesváry Rezső és neje leánya, Blanka, dr. Mandel Istvánnal szeptember 21-én házasságot köt Budapestben.

Báró Podmaniczky Pál felsőszellei-i evang. lelkész, házasságot kötött a deák-téri evang. templomban Vargha Ilonával, Vargha Gyula min. tanácsos, az országos statisztikai hivatal igazgatójának leányával, néhai Szász Károly ref. püspök unokájával.

— **Az igazi demokrácia.** Hiába hangzott el az európai lapok filippikája, Bryan mégis megindult felolvasó körútiára. A hatalmas amerikai állam nem ad annyi fizetést külügyi államtitkárjának, hogy abból állásának minden reprezentációs költségére teljen; erre az örökös elnökjelölt cikuszban lép fel, artistaszámok között, hogy felolvasásaival szerezzék meg állásának külső dekorumát. Nálunk hasonló demokrácia vonás el sem képzelhető. Pedig a mi minisztereket olyan mostohán fizeti az állam, hogy ezért a pénzért még a szövetkezői direktorok se cserélnek velük. De azért nincs Magyarországon olyan szegény kegyelmes ur, ki követné Bryan legújabb elhatározását. Ma érkezett tőle kábeltávirat, amelyben elfogadja egy magyar impresszário ajánlatát, hogy jövő évben európai felolvasó körútián Budapestet utba ejti és felolvasást tart minden valószínűség szerint a Párisi Áruház Lotz-termében.

— **Rendőri hírek.** Elfojgott tolvajok. A rendőrség letartóztatta Anger Lukács István huszonöt éves fémcsiszolót, Várdi Károly huszonhárom éves mázolozógépet és Sós Lajos huszonnyolcz éves lakatos. Valamennyien rovtomultu tolvajok, akik üzletekbe és lakásokba törnek be. Legutóbb kifosztották Telegdi Róth Lajos főbányatanácsos Ferencz-körut 14. számú lakását, ahonnan ékszert vittek el. Betörték még mérsároshoz, henteshez és fűszereshez. A rendőrség letartóztatta őket. — Tűz. Ma délelőtt a Tisza-utca 6. számú ház padlása kigyulladt. A házat Milkó Lipót fuvaros bérlé. A földszintes épület padlását szénával és szalmával rakták tele és ma reggel kilencz órakor vették észre, hogy a padláson tűz támadt. A tüzoltók egy órai munka után elfojtották a veszedelmet. A tüzet valószínűleg vigyázatlanság okozta.

— **Horatius.** „Nem jó mindent tudni”, — de azt csak tudnunk kell, hogy francia és saját modellek után a legtartósabb és legelegánsabb cipőket csak Epstein (Andrássy-ut 40.) készíti.

— **Halálozás.** Lewandowski István, 48-as volt tüzerőrmester, aki a világsíri fegyverletételig végigküzdötte az egész szabadságharcot, 79 éves korában Ungváron meghalt.

Dr. Szombathely Antal, a Magyar Földhiteletintézet ügyésze, 41 éves korában elhunyt Budapestben.

Vajdahunyadi Duma Béláné, Gulyás Margit, folyó hó 16-án életének 31-ik évében meghalt Budapestben. Mindák Béláné, Krsák Lujza, életének 26-ik évében e hó 15-én meghalt Püspökhatvanban.

Láng Gyula városi tanácsnok, anyakönyvezető, 44 éves korában szívvelhűdésben hirtelen meghalt Zomborban.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és yivásra.

A Royal-Orfeum új félhavi műsora. Ritka nagy érdeklődés és kiválóan hangos siker jegyében folyt le a Royal-Orfeum új műsorának bemutatása. Zilahy Gyula ragyogó művészetének két kitűnő alakítása domborodik ki a műsorból Möriz Zsigmond: A tókmag és Nagy Endre: A gályarab neje című darabokban. — Azonkívül a jobbnál jobb számok: Oscar és Suzette, a világhírű tangó-táncosok. Palermo és Chefo a rejtelmek kertje. Willard, az ember, aki nő. Stolze-King, a klasszikus táncszépségek, a 3 Waldors, K. Solti Hermin és Virág Jenő az új Weiner-dalokkal tetézték a műsor sikerét. — A Royal-Sörkabaré Nagy Endre briliáns új műsorával aratott zajos tetszést. Elsőrangú, irodalmi humoru tréfák és szölkök váltakoznak az új műsorban. A kitűnő művészgárda tagjai: Werner Manó, Tihanyi, Bársony, Máthé, Arnyai, Mezey, Viola Giza, Jelly Margit, Csabay Zsófi, Fraknói Ilona játéka és szölkői, majd Békeffy László új tréfája és konferanszai hangolják kaczagásra a publikumot. Csütörtökön, e hó 18-án, délután 3/4 órakor mérsékeltáru családi előadás lesz, amelyen az összes attrakciókon kívül Zilahy Gyula is fellép Nagy Endre darabjában.

A bünbánó gyilkos

— Mindenáron bünhődni akart —

A franciaországi Carcastonne városkában sok év előtt az esküdtek halálra ítélték egy embert gyilkosság miatt. De az ítéletet nem lehetett végrehajtani, mert az ismeretlen tettes idejékorán Braziliába menekült.

Azóta tizenhat év mult el és már mindenki elfelejtette a történetet, amidőn e napokban egy portugálul beszélő férfi jelent meg a carcassonei rendőrfőnök előtt és idegen nyelven, de nagyon is érthetően, könyörgő hangon és kézmozdulatokkal kérte, hogy nyakaztassa le. A rendőrfőnök eleinte azt hitte, hogy valami eszelőssel van dolga, de később mégis más gondolt, s másnapra rendelte, hogy tolmács segítségével kihallgassa.

A kitűzött időre pontosan megjelent az idegen és a következő történetet mondta el:

— 1897. év április havában a szomszédos Coursanban merényletet akartam elkövetni szerelemféltésből egy fiatal özvegy és ennek szeretője ellen. Tervem azonban nem sikerült és én Spanyolországba menekültem. Három hónap mulva visszatértem Coursanba, meggyilkoltam az özvegyet, egy férfit pedig, aki segítségére jött, sulyosan megsebesíttem. Ezután elbujdoslam a hegyek közé, ahol ismeretlenül, mint favágó, éldegéltem négy esztendeig. Utóbb Braziliába vándoroltam ki és tizenegy esztendeig maradtam ott. Egy protestáns papnak elmondtam a nagy bünömet, mely a lelkemet nyomja. Ő tanácsolta, hogy jelentkezsem önként a bírám előtt.

A gyilkos e szavak után térdre rogyott és zokogva mondta:

— Visszajöttem, hogy lakoljak a bünömetért és hogy másoknak elrettentő példaként szolgáljak. Kérem, esedezem, büntessenek meg. Vallásom parancsolja, hogy így cselekedjünk.

A bünbánó gyilkost esküdtszék elé állították, mert az ismeretlen tettes ellen hozott halálos ítélet időközben elévült, s újra kellett az ügyet letárgyalni. Nagynehezen sikerült a meggyilkolt özvegy fiát kikutatni. Ennek vallomása teljesen megegyezett a braziliai önvádjal.

A gyilkos a tanuhoz rohant, megcsókolta a kezét s bocsánatáért könyörgött, amit a jóra való ember, mesterségére nézve pék, könyezve meg is adott. Ez a jelenet olyan nagy hatást gyakorolt az esküdtekre, hogy azok rövid tanácskozás után egyhangulag fölmentették a bünbánó gyilkost.

Az „Egyetértés”

politikai napilap telefon számai:

Szerkesztőség — — — — — 7-88
Kiadóhivatal — — — — — 7-06
Nyomda: — — — — — József 5-93

Holnap, délelőtt a főpróbát a bemutatásra kerülő „czimü trézet” című trézet Színház rendezésében és Gál Gyula előadásában. A „Szombat”, a próba nem nyitja meg a hivatalos

főnői Zenekar bemutatói mellett a szionista zene újabb műveiből jével idei bérközönsége elé, véve szinte teljes nyelvi, szerkesztési Ma zenének. csönöz a program Kornold nagyfonikusok előadása lehet, még pedig igen mérsékelt páért.

nagyobb monumasan közeledik Zala György színi a legelkessebb nagyváranyu kesmáslánban kédebe. A legújabb zentai esatát, a feláldozó magyálát és Ferencz rázólják, tegnap az Országos Kézfai elragadtatás műveket, amely magyar szobráság a legnagyobb juktól.

először a Vigszmasos vigjátékát Dor Péter, író és sége — Gazi Havranekné — Gombaszógi Tóth Vendel, a Dán Gyula, kor Sarkadi Alag Győző Lajos, B Erzsébet, Darvasné

A szabadon bocsátott Thaw

Harry Thaw, a gyilkos milliomas tudvalevően Kanadába szökött az elmegyógyintézetből, ahova internálták. Kanadában elfogták, de aztán ügyvédek közbenjárására szabadon bocsátották. Képünkön a szabadon bocsátott Thaw látható, amint a nép a fogház előtt üdvözlöi.

(*) A „Bolondok tánca” főpróbája.

Holnap, délelőtt fél tizenegy órakor tartják meg a főpróbát a Nemzeti Színházban, a pénteken bemutatásra kerülő Birinszky Leó „Bolondok tánca” című tragikomédiájából. A darabot a Nemzeti Színház részére Herceg Ferenc fordította le és Gál Gyula rendezi, aki az egyik főszerepet is játssza. A „Bolondok tánca” második előadása szombaton, a harmadik pedig vasárnap lesz. A főpróba nem nyilvános és arra csakis a sajtó képviselői hivatalosak.

(*) **Modern zenei premiérek.** Az Orsz. Szimfoniai Zenekar, imént közzétett nagyszámú magyar bemutatói mellett, a külföldi modern és impresszionista zene legnagyobb nevű mestereinek legújabb műveiből valóságos kollekcziót tár premiéreiével idei bérelti hangversenyeinek programján közönsége elé, úgy hogy ezek a premiérek egyúttvé szinte teljes képét adják majd melódia, formanyelv, szerkesztés és hangszerezés tekintetében a Ma zenéjének. Egészen rendkívüli érdekességet kölcsönöz a programnak még a 15 éves, zseniális *Korngold* nagyzenekarra írt *Sinfonietta*-ja. A szimfonikusok előadásaira bérelni kizárólag *Bárdnál* lehet, még pedig a kulturális célhoz megszabott igen mérsékelt árakon: 5, 10, 15, 20 és 24 koronáért.

(*) **Az Ezredévi emlék.** Magyarország legnagyobb monumentuma, az Ezredévi emlék, hatalmasan közeledik a teljes befejezéshez. Alkotója Zala György szobrászművész keletkezett energiával és a legteljesebb ambícióval dolgozik az emlékmű nagyarányú részletein, s azok most már gyors egymásutánban kerülnek ki műterméből a bronzöntődébe. A legújabbban mintázott reliefeket, amelyek a zentai csatát, az egeri nőket, az életüket és vérüket feláldozó magyarokat, a szent korona hazahozatalát és *Ferenc Józsefnek* királyiá koronázását ábrázolják, tegnap tekintette meg Zala műtermében az Országos Képzőművészeti Tanács. A tanács tagjai elragadtatással szemlélték a gyönyörű domborműveket, amelyek újabb büszkeségei a klasszikus magyar szobrászművészetnek, s azokat egyhangúlag a legnagyobb elismeréssel vették át alkotójuktól.

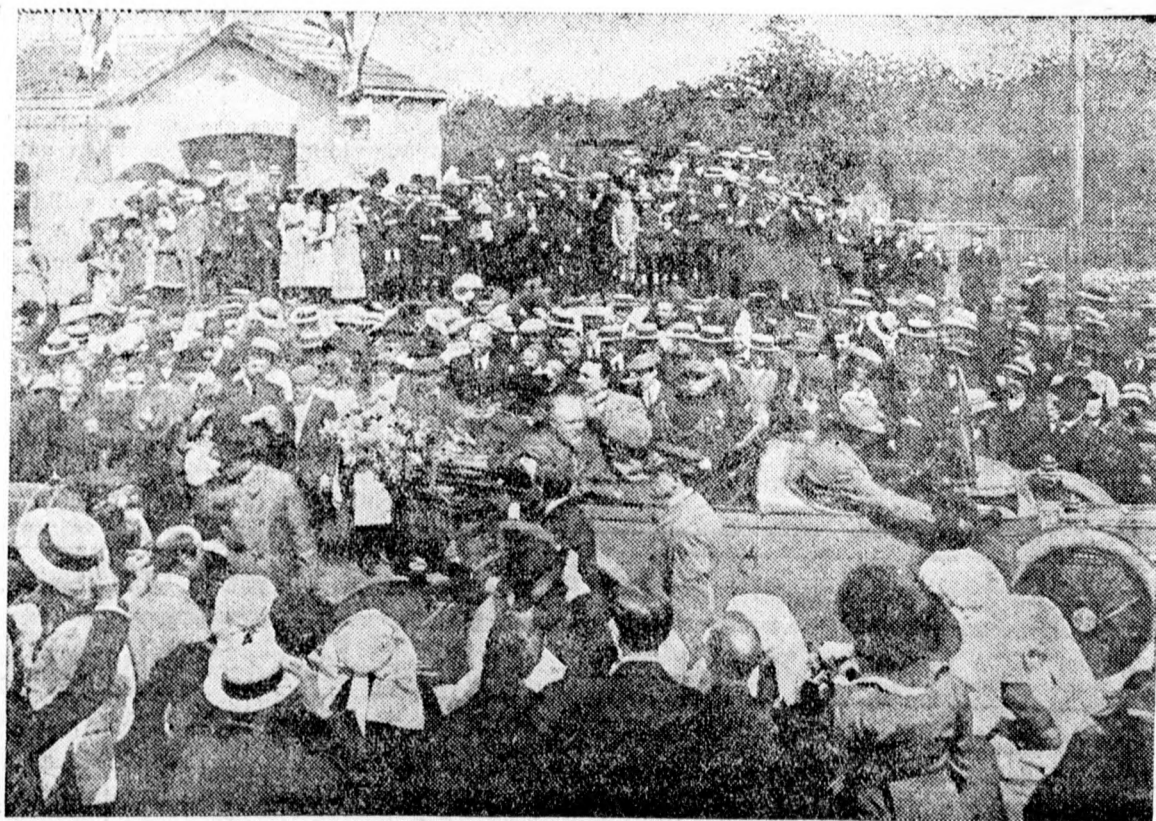
(*) **„A hónapos szoba.”** Szombaton adják először a Vigaszínházban *Farkas Imre* háromfelvonásos vígjátékát, a következő szereposztással: Bodor Péter, író — *Hegedüs Gyula*; Magda, felesége — *Garsi Mariska*; Csóti — *Tanai Frigyes*; Havranekné — *Haraszthy Hermin*; Klári, a leánya — *Gombaszögi Ella*; Allamtitkár — *Balassa Jenő*; Tóth Vendel, a dalárda elnöke — *Vendrey Ferenc*; Dán Gyula, komponista — *Tanai Sándor*; John — *Sarkadi Aladár*; Dalárda — *Bárdi Ödön*; Győző Lajos, *Boqqó Zsigmond*; Réczeyné — *Járó Erzsé*; Darvasné — *Bodri Jolán*.

(*) **A Szerelmek iskolája reprize.** *Rákost* Jenő klasszikus vígjátéka. A szerelmek iskolája, amelynek pénteken lesz a Magyar Színházban az első előadása, a következő szereposztásban kerül színre: Arnuez király: *Sebestyén*; Kordial: *Csontos*; Lótusz: *Táray*; Boroneo: *Kertész*; Orlandó: *Tarnay*; Igazán Vendel: *Vágó*; Lőrincz: *Papp*; Stella: *R. Gombaszögi Frida*; Éva: *Haraszty Miczi*; Mária: *Bátori Giza*; Lidia: *Tóth Irma*; Menczi: *Nagy Teréz*; Didó: *T. Halmy Margit*; Vesta: *Bera Paula*; Stenuzia: *Dobos Margit*; Pélia: *Abelovszky Margit*; I. II. és III. tisz: *Vándori, Csizsér és Harmath*. A darabot *Vajda László* rendezésében ugyanazokkal az új díszletekkel és jelmezekkel adják, amelyekkel Bécsben színre került és amelyeket *Márkus László* tervezett.

(*) **Színházak hírei.** A Magyar Királyi Operaházban holnap, csütörtökön *Burrián Károly* fellépésével „A bibliás ember”-t adják, amely a művész egyik legjobb magyar nyelvű szerepe. Kivülre közreműködnek még a főbb szerepekben *Marschalkó Rózsi*, *Bárony Dóra*, *Szemere, Negy, Székelyhidi* és *Kertész*. — Pénteken „A Trubadur” kerül színre, melynek tavalyi reprize a múlt szezon egyik legnagyobb sikere volt. Igen nagy érdeklődés előzi meg az Operaház két új olasz tagjának, *Taccaninak* és *Parvitsnak* bemutatkozását. Előbbi szombaton lép fel először a „Bohémélet” *Rodolphjában*, utóbbi pedig vasárnap a „Tosca”-ban mint *Scarpia*.

A *Népopera*t, amidőn két évi szakadatlan munka eredményeként zenekarát és énekesművészetét megfelelően erősnek találta arra, hogy a legnehezebb, de legszebb zenei feladat teljesítése: a Wagner-operák előadása elé állítsa, kettős szempont, illetőleg kettős kötelesség érzete vezette. Az egyik tartozó művészi kötelesség önmaga és a színház jövője iránt, mert műsora nem volt volna soha teljes a legklasszikusabb operák nélkül, a másik tartozó kötelességet pedig maga szabta meg a közönséggel szemben, amelynek olyan árákon teszi hozzáférhetővé Wagnert, amelyekkel ma másutt színházi produkcióhoz egyáltalán nem is tud hozzájutni. Hogy ez mennyire a közönség érdeke és régen várt öröme, azt mutatja, hogy már most napokkal a pénteki *Lohengrin*-előadás előtt, eladták az összes olcsó helyű jegyeket, s az érdeklődés emellett olyan általános, hogy a pénteki *Lohengrin* — amelyben nincs külföldi attrakció énekes, csupán a Népopera együttesének legjava — előreláthatólag zsúfolt ház fogja végighallgatni. Erre való tekintettel a színház a *Lohengrin*t már a jövő hétre is kitűzte. Az operát minden szerepben kettős, sőt hármas kiosztásban tanulmányozta be a színház, a bemutató énekesei a következők: *Arányi, Adler Adél, Murányi Erzsébet, Bihar, Pajor, Szántó, Hajagos, Lóránd, Vajda, Mátrai, Sebők Ilona, Sándor Mariska, Basillidesz Mária, Legárd Adél*.

A *Vigaszínházban* holnap, csütörtökön, a „Tanítónő”-t, *Bródy Sándor* nagyhatású falusi történetét ismétlik. A vezető szerepeket *Varsányi Irén, Fenyvesi Emil* és *Tanay Frigyes* játsszák. Szombaton kerül bemutatásra a „Hónapos szoba”, *Farkas Imre* új vígjátéka. Az első felvonás színhelye *Bodor Péternek*, a hírneves írónak szalonja, a cselekmény többi része egy jözsésvárosi polgári család lakásán történik. *Bodor Péter Hegedüs Gyula*, feleségét *Garsi Mariska* kreálja. Egy tüzzől pattant budapesti asszonyt személyesít *Haraszthy Hermin*. Leánya szerepében *Gombaszögi Ella* lép fel először. *Tanay Frigyes* egy kalandorszemélyes országgyűlési képviselőt játszik, *Virányi Sándor*, a színház új tagja, egy könnyűvérű komponistát. Egy dalárda négyes élén *Vendrey Ferenc* talál alkalmat mulatságos figura bemutatására, *Sarkadi Aladár* pedig egy komikus inast ábrázol. Derős szerephez jutott *Balassa Jenő* is, aki egy államtitkárt személyesít. A vidám cselekményt néhány dal tarkítja.

Polnearé köztársasági elnök a vidéken

A francia köztársasági elnök automobilon járja be a bortermelő vidékeket, hogy személyesen győződjék meg a vincerélek kívánságairól és bajáról. Képünkön a haute-vienni nép tisztelgése látható.

Szerb lapok rémhirei

— Bogdanovics patriárka eltűnésének rejtélyei —

A belgrádi „Politika“ feltűnő cikket közl *Bogdanovics* Luczián patriarkáról, e közlemény állítólag a patriárka egy benső barátjától, egy magasabbrangú magyar hivatalnoktól ered. A közlés szerint a magyar kormány és Bogdanovics között hónapok óta tárgyalások voltak a szerb nemzeti egyházalapokra vonatkozólag és *Joanovics* Pál miniszteri tanácsos erősen követelte Bogdanovics beleegyezését az egyházi alapok megváltásához. A patriarkát — e cikk szerint — *halálba kergették* és hogy ezt elíteljék, *Joanovics* Pál rögtön *Karlócán* temelt, összeszedte a tárgyalásokról szóló összes írott bizonyítékokat, hogy ezeket senki el ne olvashassa és elvitte a kormánynak Budapestre. Bogdanovicsot kényszerítették, hogy az autonómia felfüggesztésén segítse és hogy elismerje a magyar görög-keleti érsekséget. A harmadik követelést, hogy a nemzeti vagyon elvitelére beleegyezzen, *nemzete árulásának tekintette* és ezt nem teljesíthette. Iszonyu helyzetét senkinek sem merte elmondani, *választania kellett a kormány kényszerítésére és a nemzeti átok között.* Végül is egy harmadikat, *a halált választotta* és öngyilkos lett.

Egy másik szerb ujság, a „Pravda“, fantasztikus cikkben tiltakozik *Bogdanovics* halottá nyilvánítása ellen, mert míg *Angelics* patriárka eltemette a szerb iskolákat, *Branokovics* az egységes statutumot, *Bogdanovics* a nemzeti autonómiát áldozta fel, most meg azért szükséges egy új patriárka, nevezett lap közlése szerint, hogy újabb árulást követhessenek el a szerb egyház ellen. Belgrádban arról is beszélnek, hogy a patriárka *nem halt meg*, hanem kirándulásra ment, *rosszakarói elfogták* s most *fogva* tartják.

Andrássy Katinka grófnő állása

— Havi: 300 korona —

Mai számunkban már megirtuk, hogy *Andrássy Katinka* grófnő a kereskedelmi akadémia első osztályának vizsgáit fényes sikerrel tette le.

Amidőn a grófnőnek a demokratikus kereskedelmi pálya iránti hajlandósága köztudomású lett, sok-sok kereskedő áhított a méltóságos kisaszszonvt hivatalnoknőjének tekinteni.

Mindenkin túl tett azonban a főváros egyik legnagyobb áruházának agilis tulajdonosa, aki mindjárt konkrét ajánlattal is fellépett: havi háromszáz koronát kínált a grófnőnek. Ezt a szándékát a következő levélben jelenti be egyik laptársunk szerkesztőségének:

Andrássy Katinka grófkisasszony pályaválasztása a magyar kereskedelemnek megbecsülését jelenti s oly cselekedet, amely mindenféle politikai programnál biztosabb, a magyar kereskedelem jövő fejlődésére és a küzdelmes pálya megbecsülésére.

Ezen való nagy lelkesedésemnek adok kifejezést mély tisztelettel, amikor már most ajánlattal lépek *Andrássy Katinka* grófkisasszony elé. Két év múltán ő méltósága letette a felső kereskedelmi iskolában az érettségét. Azon a napon, amelyen bizonyítványát kézhez vette, biztosítom számára a főkönyvelői állást, havonként előre fizetendő 300, szóval háromszáz korona kezdőfizetéssel. Nagy megtiszteltetésnek venném, ha ő méltósága ajánlatomat elfogadná.

Szerkesztő urnak stb.
Elkán Gyula, szőrmeáru-nagykereskedő, Károly-körút 19.

Kíváncsian várjuk az ügy fejlődését, annál is inkább, mivel a kereskedelmi életben éppen most minduntalan találkozunk az eddig teljesen eksklusív társadalmi arisztokraták neveivel.

Tempora mutantur. . .

TUDOMÁNY IRODALOM

* **Az egyetemről.** A budapesti tudományegyetem második számú kémiai intézete, amely *Lenget* Béla halála óta vezető nélkül állott, új vezető-tanárt kapott dr. *Bugarszky* István jeles kémikus személyében, aki eddig az állatorvosi főiskola vegytan-tanára volt. A gyógyszerészek, akik eddig egyetemi éveik alatt végig a második számú kémiai intézetben tanultak s ott tartották gyakorlatait is, most az új beosztás szerint csak az első egyetemi évben járnak ebbe az intézetbe, ahol *Bugarszky* tanár előadásait hallgatják, míg a második évben az első számú kémiai intézetbe mennek át, ahol *Winkler* Lajos egyetemi tanár tartja előadásait. Az orvostanhallgatókat *Buchböck* és *Bugarszky* tanárok, a bölcsészhallgatókat pedig mindhárom kémiai tanár tanítja az új beosztás értelmében. Az előadások és a gyakorlatok már mindig kémiai intézetben megkezdődtek.

* **A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Szövetségének közgyűlése.** A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége október hó 5-én fogja ezidei közgyűlését megtartani Sopronban *Wlassics* Gyula v. b. t. l. elnöklété mellett. A Szövetség közgyűlésén a Szövetséghez tartozó egyesületek és intézetek két tag által képviselhetik magukat, a kiküldöttek és résztvevni óhajtó megbízottak tartoznak nevüket, állásukat és lakcímüket, valamint azt a körülményt, hogy melyik vonattal fognak Sopronba érkezni, legkésőbb szeptember 30-ig Sopron sz. kir. város polgármesteri hivatalával közölni. Ezenfelül az intézetek és egyesületek kiküldetésre vonatkozó határozatait, a kiküldöttek nevét, állásukat és lakásukat feltüntetésével szeptember hó 25-éig a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsával (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 7) is közlendők. A közgyűlést másnap délelőtt 10 órakor tartják meg a városháza dísztermében.

* **Gyorsírás a rendőrség szolgálatában.** Érdekes irodalmi dolgozat hagyta el a sajtót. Dr. *Császik* Pál budapesti rendőrfogalmazó mutatta ki, hogy milyen nagy szüksége van a rendőrségnek a gyorsírásra. A könyv megrendelhető dr. *Császik* Pál rendőrfogalmazónál Ráday-utca 53.

* **Uj Idők.** Magas irodalmi színvonalú társadalommal jelent meg e héten a magyar családok kedvelt heti lapja, az Uj Idők. Hosszas betegségből felépült nagy költőnknek, *Kiss József*nek arcképe alatt két gyönyörű verset találjuk. *Lovrik Károly* mesteri elbeszélést írt „Éjfél beszélgetés“ címmel. *Nádai Pál* társadalmi cikke a modern kertekről szól. *Zsoldos László* novellát írt. *Kémeri Sándor* pedig a fellahok életét ösmerteti. *Balla Ignác* verse, *Richepin* kis romantikus drámája. *Lakatos László*, *Paál Jób* cikke stb. egészíti ki a lap szövegrészét. A lap gazdag illusztratív része felöleli az elmúlt hét eseményeit. Az Uj Idők előfizetési ára negydedévre 5 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., *Andrássy-ut* 16.

* **„Adalékok a személyek régi történetéhez“** címmel egy füzetet szándékozik kiadni *Dósa János* főgimn. tanár s a székelyek története iránt érdeklődőket felhívja előfizetésre. Ha annyi előfizető jelentkezik, hogy a nyomdai költségek fedezve lesznek, azonnal kinyomatja és szétküldi. Egy füzet ára 1 K 60 fillér. Elő lehet fizetni a szerzőnél: *Dósa János* áll. főgimn. tanár, Szamosujvárt (Szolnok-Doboka vármegye).

* **Egy hasznos könyvecske.** Dr. *Győző* Dezső ismert nevű budapesti ügyvéd tollából egy hasznos, értékes kis könyvecske jelent meg. Ma az emberek egy része állandó utas a vasutakon, tehát nemcsak érdeklődésre érdemesek, de hasznosak is azok a tudnivalók, melyeket *Győző* doktor itt a „Vasúti baleset és kártérítés mérvei felől „Általánosságban“ elmond. A kis füzetke ára 20 fillér.

A kenyéruzsorás főváros

A városi kenyérgyár felemelte a kenyér árát

A főváros kiuzsorázott, százsorosan agyonsányargatott, a lakás- és élelmiszerdrágaság súlyos terhei alatt görnyedező lakossága ma reggel szomorú szenczációra ébredt. A fővárosi kenyérgyár felmelte a kenyér árát kilogramonként 2 fillérral és ezzel maga is beállott az élelmiszeruzsorások eléggé dicstelen gárdájába. Azalatt a négy esztendő alatt — amióta a kenyérgyár megkezdte működését — ezt a fővárosi intézményt tartottuk mind közül a legszociálisabb hivatásnak, mert bár *ármérséklő* hatása nem igen volt, de kétségtelenül hozzájárult a *pékárak szabályozásához*, megszüntette a *pékuzsorát* és egyszersmindenkorra véget vetett a lépten-nyomon felbukkanó *pékstrájkoknak*, melyeknek mindig a nagyközönség adta meg az árát.

A városi kenyérgyárnak ez a ténykedése a legszigorubb megítélés alá esik. Mert a közéleti ügyosztály vezetőjének, *Folkusházy* Lajos tanácsnoknak, indokolásából kitetszik, hogy a *kenyérárak felemelése egyszerűen gondatlan és lelkiismeretlen gazdálkodásra vezető visszafordulás*. *Folkusházy* ugyanis kapcsolatba hozza a kenyérárak felemelését a *kenyérgyár kibővítésének* dolgával és itt elkövette azt a súlyos hibát, hogy *műszaki közegnek meghallgatása és nyilváníttos árlejtés hirdetése nélkül, suba alatt tíz új sütőkemenczét állított fel a kenyérgyárban, mintegy 200.000 korona költséggel.* Igaz, hogy a közgyűlés a kibővítésre megszavazott 1.100.000 koronát, de az is igaz, hogy ebből a pénzből a tervbevetett nagyarányu kibővítést nem lehet megcsinálni. És ebben a pontban rejlik az egész szomorú ténynek a nyitja. Póthitelért nem mernek újabb a közgyűlés elé jönni, hanem a *kenyérgyár jövedelméből akarják a rettenetesen drága beruházások többlet-költségeit fedezni.* Ezért kellett a kenyér árát felemelni, ezért izadjon vért a főváros szegény népe! Mert ha a berendezésekre nyilvános árlejtést írtak volna ki, a 10 új sütőkemenczénél is megtakaríthatnak volna legalább 50.000 koronát és elkerülhető lett volna az a szegyeteljes dolog, hogy a népjóléti intézményekért lelkesülő, szociális érzékét egyre fitogtató főváros — kenyéruzsorásnak csapjon fel.

FŐVÁROS

)(**A király köszönete a fővárosnak.** Gróf *Tisza* István miniszterelnök a következő levelet intézte a polgármesterhez: „Nagyságos Polgármester ur! Ó császári és királyi apostoli felsége, Budapest székesfőváros részéről legmagasabb születésének évfordulója alkalmával nyilvánított szerencsekívánatokat a legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott. Erről Nagyságodat hivatalos tudomásul a további intézkedés végett értesítem. *Tisza*, s. k.“

)(**A Krisztina-téri és Bosnyák-téri piac.** A közgyűlés annak idején elhatározta, hogy a *Krisztina-téri* és *Bosnyák-téri* élelmiszerpiacokat rendezeti, illetve, hogy azokat végleges burkolással látja el és kisebb, az élelmiszerárussal kapcsolatos építkezéseket létesít a piactereken. A belügyminiszter a közgyűlésnek ezt a határozatát jóváhagyta. A jóváhagyás következtében a tanács most a rendezési munkálatok végrehajtását legutóbbi üléséből elrendelte.

Színházak heti műsora:

Szept.		Magy. Kir. Operaház	Nemzeti Színház	Várszínház	Vig-színház	Népopera	Király Színház	Magyar Színház	Budapesti Színház	Főv. Nyári Színház	Úránia
19	Péntek	Troubadour	Bolondok tánca	—	Villámhárító	Lohengrin	Buksi	A szerelem iskolája	Das Waschenmädcl	Bang és mód	Pompéji utolsó napja
20	Szombat	Böhémélet	Bolondok tánca	—	Hónaposszoba	Budagyöngye	Mozikirály	A szerelem iskolája	Das Waschenmädcl	Orpheusz az avilágban	Pompéji utolsó napja
21	Vasárnap	délután este	Elémült harangok Bolondok tánca	—	Örnagyur	Aranyeső	Cigányprimás	A farkas iskolája	Drei Paar Schühc Paula macht Alles	Gül-Baba Orpheusz az avilágban	—

Csütö
Uj
Saraj
kus, a Ra
pet alkot
az aviatik
ugyanis el
repülőgépe
merevek.
Az ő
szenczáció
felé, hanem
discovics te
motor a r
kivül gyön
zett hámu
emelkedett
specziális
lott a leve
A két
azután a r
szakértők
igy akarják
© VI
Vlaicu Au
szállították
helyezték
tragikus so
pompával.
nemzeti h
mögötti val
sége halad
sót a föld
vonult el
nagy halot
san érkez
kezdésére
nak. Ez ok
Egys
Ha va
dás. Napo
mint sem
1) nap
vég
2) köz
3) Od
A Délsark

REPÜLES ÉS LÉGHAJÓZÁS

Uj rendszerű repülőgép — A mozgó szárnyak —

Sarajevóból jelentik: Két sarajevói mechanikus, a Radisevics testvérek új rendszerű repülőgépet alkottak, mely előreláthatólag új irányba tereli az aviatika fejlődését. A két bosnyák mechanikus ugyanis ellentétben az eddigi rendszerekkel, olyan repülőgépet konstruált, amelynek szárnyai nem merevek.

Az ő gépük szárnyai mozognak és pedig egy szenzációs készülék segítségével nemcsak fel és lefelé, hanem előre és hátra is. A gépet az egyik Radisevics tegnap ki is próbálta, mivel azonban a motor a mechanikusok szegénysége folytán rendkívül gyöngye, csupán pár méter magasságban végzett bámulatos repüléseket. A gép felszós szerint emelkedett és süllyedt alá, repült előre és hátra, sőt speciális szerkezete folytán nyugodtan meg is állt a levegőben.

A két testvér még tökéletesíteni fogja a gépet, azután a monarchia nagy városaiban kiállítják és szakértők előtt bemutató repüléseket végeznek, mert így akarják a szükséges motor árát összegyűjteni.

© **Vlajcu temetése.** Bukarestből jelentik: Vlajcu Aurél holttestét még vasárnap Bukarestbe szállították és az új Szt. György székesegyházban helyezték díszes ravatalra. Ma délután folyt le a tragikus sorsu aviatikus temetése fényes katonai pompával. A kormány határozata értelmében mint nemzeti hőst temették el Vlajcut, akinek koporsója mögött valamennyi bukaresti ezred egy-egy küldött-sége haladt. A temetőben pedig, mialatt a koporsót a földbe eresztették, három katonai repülőgép vonult el és tisztelgett a román katonai aviatika nagy halottjának sirja fölött. Erdélyből is számosan érkeztek a temetésre. Magyarországi románok kezdeményezésére Vlajcut két heti nemzeti gyász tartanak. Ez okból maradt el az Astra hétfői bálja is.

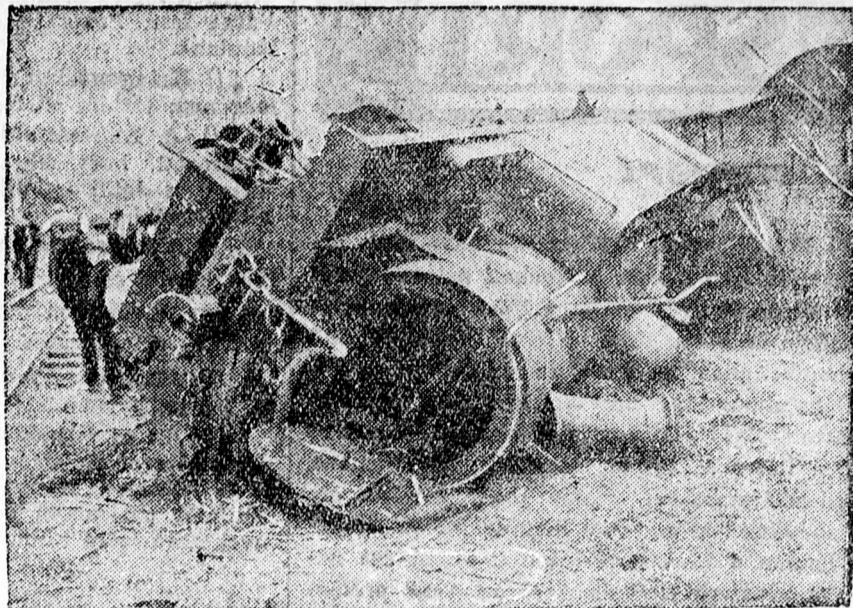
Egyszer nem ér semmit!

Ha valahol egy a szája póráz terén áll ez a mondat. Naponként egyszeri fogmosás, szájbölgetés annyi mint semmi. Csak akkor ér valamit, ha

- 1) naponként többször és jó fogkefével alaposan végézzük még pedig
- 2) közvetlenül lefekvés előtt is, végül, ha chez
- 3) Odoit használunk.

Az irlandi vasúti baleset

Donemana közelében, ir földön súlyos vasúti katasztrófa történt. A gyorsvonat, eddig ki nem derített okból, kisiklott és több vasúti kocsit magával rántott. Az utasok közül többen halálos sérüléseket szenvedtek.

Hirdetmény.

A pesti izr. hitközség dohány- és rombach-utcai templomába szóló magántulajdoni képező imaszékek bérbeadása (csütörtök) I. é. szeptember hó 25-én kezdődik (VII., Sip-utca 12. II. 14.), amikor is az első és második bérbeadási napon a múlt évi bérlek előnyben részesülnek.

A VI., Aréna-ut 55.
a VII., Wesselényi-utca 44. finiskola.
a IX., Páva-utca 39. alatt levő hitközségi imaházak jegyei kaphatók még a hitközség központi irodájában. A régi képviselőház (VIII., Főherceg Sándor-utca 8. sz.) üléstermében rendezendő istentiszteletre szóló jegyek szeptember hó 18-ától kezdődőleg kaphatók a hitközségi központi irodájában (VII., Sip-utca 12. sz.) 9-1 óráig.

A hitközség által rendezett ideiglenes pótimaházak jegyei is szeptember hó 23-tól kezdve válthatók, mindenütt a helyszínen.

Imaházak a következő helyeken lesznek:
V., Arany János-ut. 24. sz. VII., Akáca-ut. 32. sz.
VI., Andrássy-ut 67. sz. VII., Sip-ut. 12. (leányisk.)
VII., Erzsébet-körut 27. sz. VII., Wesselényi-ut. 17. sz.

Ezen imaházak múlt évi imaszékbérleti a bérbeadási idő első napján (kedden) elővételi jogot gyakorolhatnak.

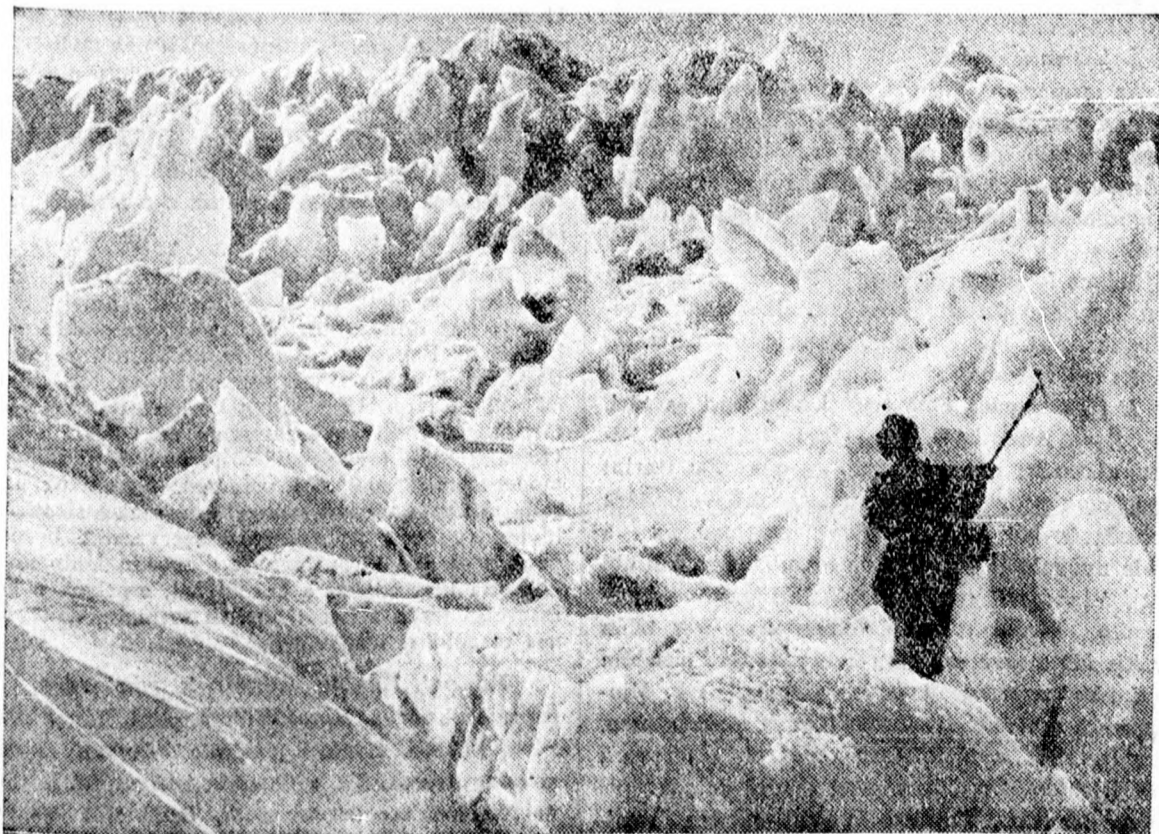
40-ik jubiláris év SIPOSS ANTAL

m. zeneakadémiájában
Bpest, IV. Kecskeméti-u. 14.

az előadás már folyamatban van. ::

Berátkozni egész nap lehet

Nem igérünk ingyen hangszert, hangjegyeket és idegen nyelveket, de igérünk **alapos oktatást és biztos sikert.**

A Délsark hómezején

Dr. Douglas Mavson ausztráliai tudós nagyszabású expedíciót szervezett a déli sarkra. Az expedíciónak sok nehézséggel kellett megküzdenie a jég és hómezőkön.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **A kamara és az ügyvédjelöltek.** A budapesti ügyvédi kamara választmánya holnap délután öt órakor ülést tart, hogy határozzon az ügyvédjelöltek részéről beadott indítvány felett, melyben a kamara állásfoglalását kéri az átmeneti idő meghosszabbítása érdekében. Az ügyvédjelöltek az ülés előtt délután négy órakor a Seemann-kávéházban találkoznak, hogy onnan monstre küldöttséget vezessenek a választmány, illetve a kamara elnöke: Brill Ignác elé, hogy a választmány legyen tekintettel az ügyvédjelöltek existenciájára és a méltányos meghosszabbítás mellett foglaljon állást.

§ **A Steinmann-fiúk büntígye.** A különböző tőzsdemanipulációk és csalások miatt letartóztatott Steinmann Bódog, Steinmann Ottó és Steinmann Pál bankhivatalnokok büntígyében dr. Kendy vizsgálóbíró, mint már megírtuk, elrendelte az előzetes letartóztatást. A vizsgálóbíró vége ellen a védők felfolyamodást jelentettek be a vádtanácsához. A vádtanács előreláthatólag holnap határoz a szabadlábrahelyezés kérdésében.

§ **Pallós Jenő bukása.** Még 1909. év elején történt, hogy Pallós Jenő közös gépkereskedést nyitott a fővárosban Rónai Gyulával. Egy év múlva a cég csődbe került s ekkor kiderült, hogy a két kompanista a vagyonukhoz tartozó váltók egy részét és egyéb értéktárgyakat elidegenítették s hogy a vidéki megrendelőktől a megrendelések biztosítására kapott váltókat harmincznégy esetben megállapodásellenesen kitöltötték és tovább adták. A budapesti büntető törvényszék Rónai Reichlenger Gyulát család bukás büntette s több rendbeli magánokirathamisítás miatt négy évi, Pallós Jenőt pedig három évi fegyházra ítélte. A királyi bíróság első büntető tanácsa ma a vizsgálat kiegészítését rendelte el s evégből a tárgyalást elnapolta.

EGYLETEK

(—) **A Corda Fratres kongresszusa.** A nemzetközi egyetemi szövetség VIII. kongresszusának tagjai augusztus 31-én az Ithaca közelében levő „George Junior Republic” telepét keresték fel. Másnap szeptember 1-én a kongresszusi szakosztályok kezdtek meg működésüket. Szeptember 2-án került döntés alá a többi szakosztályok indítványai s ugyanerre a napra lüzték ki Andrew D. White volt orosz és német nagykövetnek a hágai konferenzia multja, jelene és jövője című előadását. Szeptember 2-án délután Andrew D. White-nél a nemzetközi szövetség tiszteletére fogadás volt. Szeptember 3-án délelőtt volt az utolsó ülés, melyen a IX. kongresszus helyének megállapítása került szóba. Nagy szótöbbséggel a montevideói (Uruguay) egyetem meghívását fogadták el, úgy, hogy 1915-ben Délamerikában ül össze a kongresszus. Ezután megválasztották a középponti bizottság tagjait.

Embersport

Labdarugás

() **Megérkeztek a Harminczhármasok** ma este hat óra 20 perczkor a Nyugati pályaudvaron. Óriási közönség gyűlt egybe a Harminczhármasok elnökségén és Rösen Edvinen kívül, aki az MLSZ-t képviselte. Amikor a csapat tagjai kiléptek a kosiból hatalmas tapsvihart kaptak, amely perczeig tartott. Majd a Magyar Labdarugók Szövetsége nevében Rösen A. Edvin mondott köszönetet a Harminczhármasoknak, akik orosz földön oly nagy dicsőséget szereztek a magyar football-sportnak. Ezután a Harminczhármasok vezetősége nevében a népszerű elnökük Szébeny Antal országgyűlési képviselő üdvözölte a győztes fiukat. Kiss Gyula köszönte meg a csapat nevében a felköszöntőket.

() **A Magyar Testgyakorlók Köre** nehéz atlétikai szakosztálya folyó hó 10-dikével kezdte meg működését a Hungária-úti sport-telep klubházának nagyszerű birkozó-helyiségében. Az egész nyáron át tartó munkát, most intenzív training váltja fel, mely két csoportban naponta 6-9-ig tart. Külön napokon dolgoznak a kezdő és versenyzők. Utóbbiak foglalkoztatására a szakosztály-vezetőség nagyszabású sportprogramot dolgozott ki.

() **Az FTC—Rapid** nemzetközi matchet a MAC és 33. FC bajnoki küzdelme előzi meg, amely mérkőzésnél a közönségnek alkalma lesz a FTC ellen, illetve az oroszországi turán derekasan repelt két legényének egymás elleni küzdelmében győnyörködni.

() **Az MTK Bécsben.** A jelenleg legjobb formában lévő csapatunk az MTK legénysége vasárnap Bécsbe rándul és a WAC-al mérkőzik. A kétfelhérek megerősített legénységgel fognak játszani (Nagy József balösszekötő lesz) és így a győzelmük előre látható lesz a császárvárosban.

Lawn-Tennis

() **A Visegrádi Tennis Club** a hölgyversenyek lebonyolítása után most rendezte férfi egyes versenyét a klub bajnokságáért. A jól sikerült versenyt Grosschmid István nyerte meg. Részletes eredmény a következő: Grosschmid István győz Hochenburger Géza ellen (6:1, 6:2) és Horváth László ellen (6:2, 6:1). Nagy Bódog győz Szentgyörgyi Albert ellen (6:1, 7:5). Grosschmid István győz Nagy Bódog ellen (6:2, 6:0). Grosschmid Sándor győz dr. Grosschmid Lajos ellen (6:2, 2:6, 8:6) és Hochenburger Emil ellen (6:0, 6:1). Bernhardt Károly győz dr. Karafiáth Jenő ellen (4:6, 6:4, 6:3).

Lósport

Galopp-verseny

() **A bécsi meeting** nyolcadik napja egy igen szép, de annál nehezebb versenyt hoz. Ez a 15.000 koronával dotált *Freudenau* nagy handicap. A súlyelosztó konkurrenzia távja 3200 méter s ami szinte szokatlan hosszu táv versenyeknél, népes nézőnyerő lesz, mert az istállótulajdonosok szép díjáért érdemesnek tartják lovaik előkészítését. 16-17 starterre lehet számítani s ennek több mint fele esélyes s így kemény dió lesz a fogadók számára a nyert megállapítani. Felemlítünk egynehány lovat, melyeknek vagy legutóbbi futásaik, vagy régebbi formáik alapján emánens esélyük van, ezek: *Vivid, Visz, Topper, Hüon II., Lieblos, Re-Contr, Seaquill.* Közülük mi *Vivid* mellé állunk *Topper* és *Visz* előtt, meglepetést *Hüon II.*-től várunk. A *Nil Desperandum-verseny* is érdekes verseny lesz. Itt *Miss Gibbs* tiz font pónalitásával *Zivatar*-ban és *Hochzeit*-ban talál ellenfelekre. Jelöltjeink:

- I. *Hadd—Sweetly.*
- II. *Taraska—Gangos.*
- III. *Miss Gibbs—Zivatar.*
- IV. *Vivid—Topper—Visz.*
- V. *Lágyad—Wismar.*
- VI. *Mädchen—Tévedés.*
- VII. *Piroska—Unbedacht.*

() **Laudluft,** ez a fogadóknak igen sok pénzébe került kancza, befejezte versenykarrierjét és ménésbe kerül.

() **Cyklon** nem fog indulni a Legerben, mert **Graditz** az októberi newmarketi meeting több versenyére nevezte.

() **Vértés** tegnapi meglepő győzelme következtében biztos induló a Jubileumi díjban. **Lovasa Varga** lesz, **Poker** és **Barnalegény** ellenben nem indulnak.

() **Kriegsgöttin,** habár határozott intézkedés még nem történt, el fog jönni az Ausztria-díjhoz.

() **A Lubomirski-istálló** még mindig nem határozott, hogy **Mosci Ksiazet** vagy **Lomot** indítja-e a Jubileumi-díjban. Lehet, hogy mind a kettő startol.

() **A káposztásmegyeri versenyeken,** amelyek hétfőn és szerdán lesznek, az új totalizátortörvény értelmében megkezdik a két perces levonást a testnevelési alap javára.

() **A Springer-lovak** közül **Szépítő** (Carlake) és **Istvánffy** (Painter) futnak a Jubileumi-díjban.

() **Az új fogadási törvény,** mely az osztrák versenyügyet oly nagy veszedelemmel fenyegeti, bécsi jelentések szerint az idén semmiesetre se kerül már parlamenti tárgyalás alá. Az ideai versenyek zavartalan lebonyolítása tehát biztosítva van.

Üggető-verseny

() **A bécsi üggetőversenyek** ma kezdődtek. Az első nap eredményei:

I. *Azmon-verseny.* 2000 K. I. *Jázmín* (Tappan), 2. *Miss Z. Caid*, 3. *Janka*. Tot.: 10:18, 20:23, 25, 25.

II. *Eladóverseny.* 1700 K. I. *Viribus Unitis* (Räuch), 2. *Immergrün*, 3. *Georgina*. Tot.: 10:114, 20:47, 28, 46.

III. *Üggetősportklub-verseny.* 1500 K. I. *Younga Quarternarch* (tul.), 2. *Elemér*, 3. *Trick*. Tot.: 10:42, 20:42, 49, 61.

IV. *Kétföldes verseny.* 6000 K. I. *Soprano* (Tappan), 2. *Garrick*, 3. *Herold*. Tot.: 10:22, 20:27, 30.

V. *Kétfogatu urkocsis-verseny.* 2000 K. I. *Kaid—Senibald* (Wachtler), 2. *Hüttenbesitzer—Illusion*, 3. *Baronett—Major Simons*. Tot.: 10:15, 20:30, 37.

VI. *Gaytoni díj.* 3000 K. I. *Lord Caid* (Seager), 2. *Jonathan*, 3. *Juhas*. Tot.: 10:30, 20:30, 233, 32.

VII. *Wienerwaldi díj.* 2500 K. I. *Eldorado* (Kapovilla), 2. *Kaelhe*, 3. *Árpád*. Tot.: 10:63, 20:50, 53, 28.

VIII. *Park-díj.* 1500 K. I. *Ryna* (Starr), 2. *Love Game*, 3. *Liliom*. Tot.: 10:58, 20:46, 118, 55.

Felelős szerkesztő

DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ

Kiadó-tulajdonos:

Magyar Ujságkiadó Vállalat

Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

KÖZGAZDASÁG

Hamis híresztelések

a Magyar Bankról

Az a nagy pénzügyi krízis, amely az egész gazdasági életet bélyegben tartja, még mindig nem elég ok néhány — minden áron nyereszkeskedni s a zavarosban halászni kívánó — emberek arra, hogy a hamis hírek terjeszkedésétől tartózkodják. A hamis hírek pedig éppen a mostani kedvezőtlen helyzetben igen alkalmasak arra, hogy a tőzsdén egyik, vagy másik papír ellen manővert intézzenek. Így ma néhány kontremínista a Magyar Bank részvényeit rohanta meg. Híresztelték, hogy a Magyar Bank igazgatósága már reggel óta ülészik s az ülés igen viharos. *Székely Ferenc* vezérigazgató kiválik az intézbelből gróf *Károlyi Imre*-vel együtt és a vezérigazgató — *Krausz Simon* lesz. De nemcsak a fővárost árasztották el ezekkel a hírekkel, hanem a vidéket is. Nagybör városokba hamis táviratokat küldtek s a bank részvényeinek sürgős eladásra buzdították a vidéki pénzintézeteket. — Ezek a híresztelések még mindig nem voltak elégségesek. Egy másik csoport azt portálta, hogy a *Krausz és Bettelheim* cég feloszlik s *Krausz Simon* — Bécsbe költözik.

Ezek az alaptalan híresztelések — természetesen — egy pár helyen hitelre is találtak s így nem is lehet csodálni, hogy a részvényeket nagymérvben kínálni kezdték s ezek árfolyamát leszorították 546 koronára.

És mi az igazság?

Az igazság az, hogy a *Magyar Bank igazgatósága* ma *equitálisan* nem is tartott ülést annál az egyszerű oknál fogva, mert az igazgatóság a félelmi mérlegmegállapító ülés óta egybehíva sem lett, sőt az igazgatóság tagjai nagyrészt Budapesten sincsenek.

Milyen lelkiismeretlenség kell tehát ahhoz, hogy ilyen kézfogható hazugságot portálhassanak egyesek csak azért, hogy — pénzt keressenek rajta.

És a tőzsdetanács?

A tőzsdetanács öble tett kézzel nézi és türi, hogy ilyen manőverekkel a tőzsde tekintélyét teljesen aláássák, a tőzsdetagok — mert hír szerint tőzsdetagok voltak a hamis hír terjesztői — tisztára nyereségvágyból minduntalan megzavarják a tőzsde nyugalmát és a tőzsde tekintélyét a külföld előtt állandóan veszélyeztetik. Hiszszük, hogy *Horváth Elemér* tőzsdeelnöknek most lesz talán egy kis ideje arra is, hogy a hitelbanki teendőin kívül kissé a tőzsde ügyeivel is foglalkozék. Mindenekelőtt a tőzsde árjegyző titkárait utasítsa arra, hogy figyeljék a manőverek rendezőit s tegyenek erről jelentést. Ugy sincs most semmi dolguk.

A Magyar Bankban pedig minden rendben van.

Rátalaszállítás és emelés. Régen volt már különösebb helyzet a pénzpiacra, mint most. A nagy jegybankok sorra arra törekedtek, hogy aranykészletüket gyarapítsák, s a Német Birodalmi Bank és az Angol Bank olyan igyekezettel gyarapították aranyállományukat, hogy a német jegybank státusában hétről-hétre jelentősebb összegeket képviselt az érczkészlet növekedése. A délamerikai és indiai aranyszállítások az Angol Bank státusát megerősítették, azonban az utóbbi két hétben a londoni piacról ismét nagy aranyelvonások történtek. Előállott tehát az a helyzet, hogy amíg Berlinben egy esetleges rátalaszállításról tárgyalnak, addig Londonban októberben újabb kamatlábemeléstől tartanak. Az angol jegybank április 18-án szállította le öt százalékról 4½ százalékra rátáját, míg a Német Birodalmi Bank rátája a múlt év november 14-ike óta változatlanul hat százalék. Támogatja a német kamatlábemelést a devizák berlini piacra való igen kedvező alakulása. A londoni váltó Berlinben paritás alatt 20.41½ márkán áll, s a párisi csekk a 81.— márkás paritással szemben 80.87½-en jegyez. Ha a Reichsbank most leszállítja a rátát, előáll egy olyan helyzet, amilyen ősszel még soha sem történt meg. Az esztendő negy utolsó hónapjában a jegybankok a kamatlábat felemelni, s nem leszállítani szokták. Nálunk kamatlábcsökkentésről szó sem lehet, jöllehet a jegybank szeptember 15-iki kimutatása ismét kedvezően alakult. A váltótárca 41 millió koronával csökkent 804 millió koronára, míg a lombard alig félmilliós csökkenés mellett 238 millió korona. Az érczkészlet erősödött negyedfél millió koronával 1.534 millióra. Ennek megfelelően az adóköteles bankjegyforgalom is kisebb lett 43 millió koronával és még 150 millió korona. A devizakurzusok állandóan magasak s a magánkamatláb 5½ százalék.

Az OMKE. tevékenysége. Az OMKE. igazgatósága ma délután ülést tartott, amelyen dr. Szende Pál főtitkár terjesztette elő az elnökség jelenés az Egyesület nyári működéséről, majd dr. Balkányi Kálmán titkár ismertette az OMKE. által végzett tanulmányokat a közigazgatás reformja tárgyában. Indítványozza, hogy az OMKE. alapos vizsgálat után tüzetesen jelölje meg kívánságait a modern közigazgatással szemben. Ezenkívül javasolja, hogy egy nagyszabású szaktanácskozást hívjon egybe a rokonérdekű szervezetek bevonásával s az anket eredményét alaposan feldolgozva, állapítsa meg azokat a kérdéseket, amelyek a közigazgatás terén a kereskedelem szempontjából sürgős megoldást igényelnek.

Radnai Károly ügyeinek rendezése. Ismeretes, hogy a Hazai Villamossági Részvénytársaság bukása magával rántotta *Radnai* Károly szénnagykereskedőt, a társaság igazgatóját is. *Radnai* ügyének rendezésével dr. *Bedő Mór* és dr. *Kanitz Emil* ügyvédeket bízta meg, akik a fizetési képtelenséget most rendezték is. A megállapodások

értelmében a f...
nak s a fenma...
ban, mely ara...
villamosságtól...
fogják értesite...

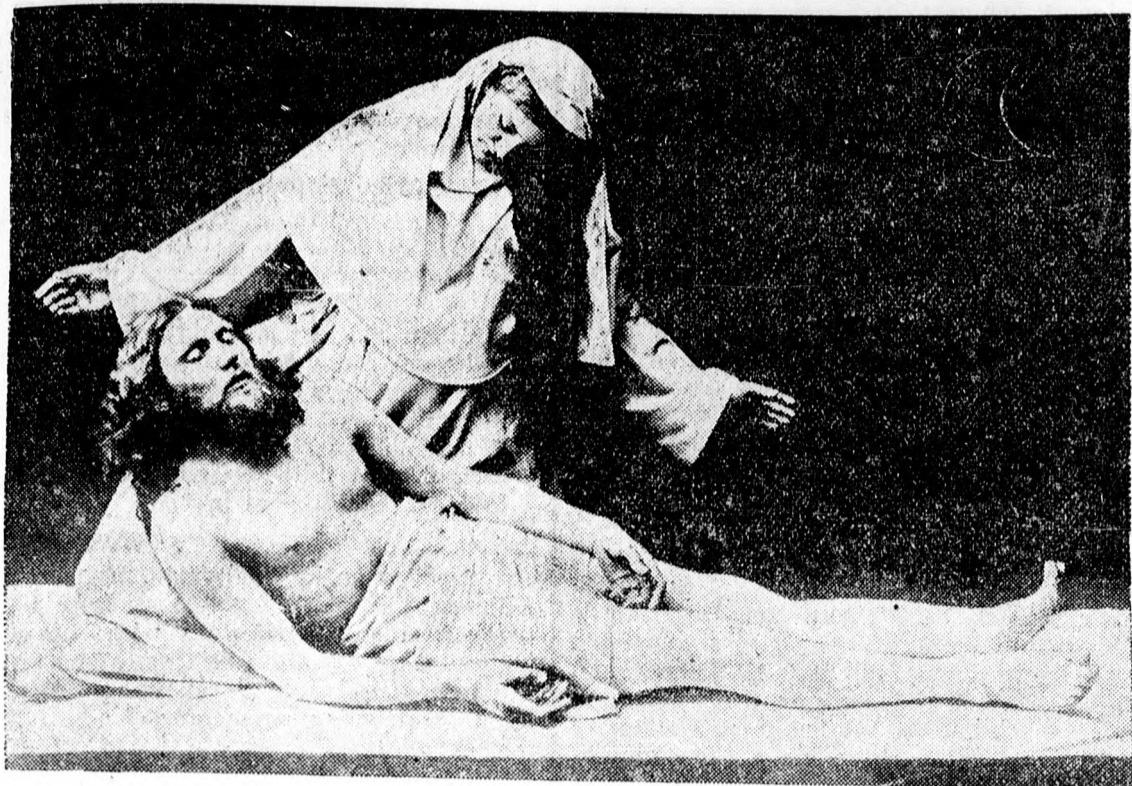
Bankok...
a Beregszászi...
ton és fia bere...
mással. Szó va...
akkor az új ir...
szónvi Népban...
ezer koronára...
Mezőkaszonyi...
alaptökeje.

Az Orsz...
vesztesége. A...
tási és Autom...
hónapi fennáll...
mérlegét. A vá...
ka esztendőrol...
ki. A rossz üz...
tette a társasá...
és szüntesse m...
arra, hogy a...
met a kereske...
azonban — ig...
totta. S csak t...

Egyenes
Bukarest köz...
Cosarescu, a r...
Tgbl. munkat...
Bukarest közöt...
tettek, mert el...
lenségeket, an...
elő, hogy Bécs...
resztül bonvöl...
lefonvonal már...
zen és Lemberg...
kipróbálása má...
átadják a forga...
telés beválik, n...
keresztül kap I...

Munkában
Jeszyk János n...
szas tárgyalást...
kelt bankok ve...
sért s ez a fo...
új terheket jele...
ték a pénzügyi...
sére engedélyt...
les pozícióját...
akarta a fogyas...
véscinek kiszol...
bocsátotta el a...
zicziók felett a...

FC

Adürnhofpassziójáték

A bajorországi Dürnhofban évente passziójátékokat tartanak, amely alkalommal idegenből is sokan érkeznek a kis helységbe. Képünk a passziójáték egy jelenetét örökíti meg.

Gabonatőzsde

A határidőpiacon már néhány nap óta csendes volt az irányzat. A mai üzlet barátságos hangulattal és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzésével indult meg. Kezdetben élénk kínálat mutatkozott, minek folytán pár fillérrel gyöngültek az árfolyamok, a forgalom későbbi folyamán azonban a külső és a helyi spekuláció vásárlásaira szilárdult az irányzat, mi mellett aztán mérsékelten emelkedtek az árfolyamok. Így az októberi buza 10.97 koronás kezdő kurzusa előbb 10.93-ig gyöngült, de aztán 11 koronáig emelkedett és zárlatkor 10.99 koronán maradt. Az áprilisi buza 11.62-ről 11.67-ig, az októberi rozs 8.11-ről 8.16-ig, az áprilisi rozs 8.75-ről 8.84-ig emelkedett, az októberi zab 7.45 és 7.51 között, az áprilisi zab 7.75 és 7.83 között, a májusi tengeri 7.— és 7.08 között ingadozott.

Értéktőzsde

A szilárd amerikai jegyzések dacára igen tartózkodó volt ma az üzlet iránya, mert az angol rátaemelés lehetősége a spekulációt visszatartotta minden üzleti tevékenységtől. A bécsi piac gyenge jelentése és a Magyar bank újabb áresése teljesen lehangozta a spekulációt. Az árak 2—3 koronával lanyhultak. A helyi piacon a Magyar bank 10 koronás áresését élénken kommentálták. A Cassa-piacon az Általános község és Salgótarján volt a mérsékelt kereslet tárgya. A járadékpiacon ma ismét 10 filléres áremelkedés volt. Délben, dacára a szilárd berlini jelentéseknek, igen tartózkodó volt az üzlet iránya. A bécsi arbitrage eladása az értékek 1—2 koronás lanygulást eredményeztek. A készáru piacon változás nem volt. A járadék kissé gyengült és 81.35 maradt.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap
Kiadóhivatali igazgató: **HELTAI BÉLA**

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér

értelmében a hitelezők azonnal 50 százalékot kapnak s a fennmaradó 50 százalékot abban az arányban, mely arányban Radnai követelése a Hazai villanosságtól befolyik. A megállapodásról most fogják értesíteni a feleket.

Bankok fuziója. A Beregszászi Hitelintézet, a Beregszászi Közgazdasági Bank és a Weisz Márton és fia beregszászi bankcég fuzionálnak egymással. Szó van arról is, hogy ha a fuzió sikerül, akkor az új intézetbe esetleg beleolvad a Mezőkaszonyi Népbank is. A Közgazdasági Banknak 800 ezer korona, a Hitelintézetnek 600.000 korona és a Mezőkaszonyi Népbanknak 390.000 korona az alaptőkéje.

Az Országos Automobilforgalmi nagy vesztesége. A sokat emlegetett Országos Szállítási és Automobilforgalmi Részvénytársaság husz hónapi fennállása után legközelebb közé teszi mérlegét. A vállalat a múlt évről és az 1911. évről csak esztendőről 670.000 korona veszteséget mutat ki. A rossz üzleti kilátás legutóbb nem arra készítette a lársaságot, hogy a *felszámolást* mondja ki és szüntesse meg veszteséges működését, hanem arra, hogy a tarifa fölemelésére kérjen engedelmet a kereskedelemügyi miniszertől. A miniszter azonban — igen helyesen — a kérelmet elutasította. S csak természetes is.

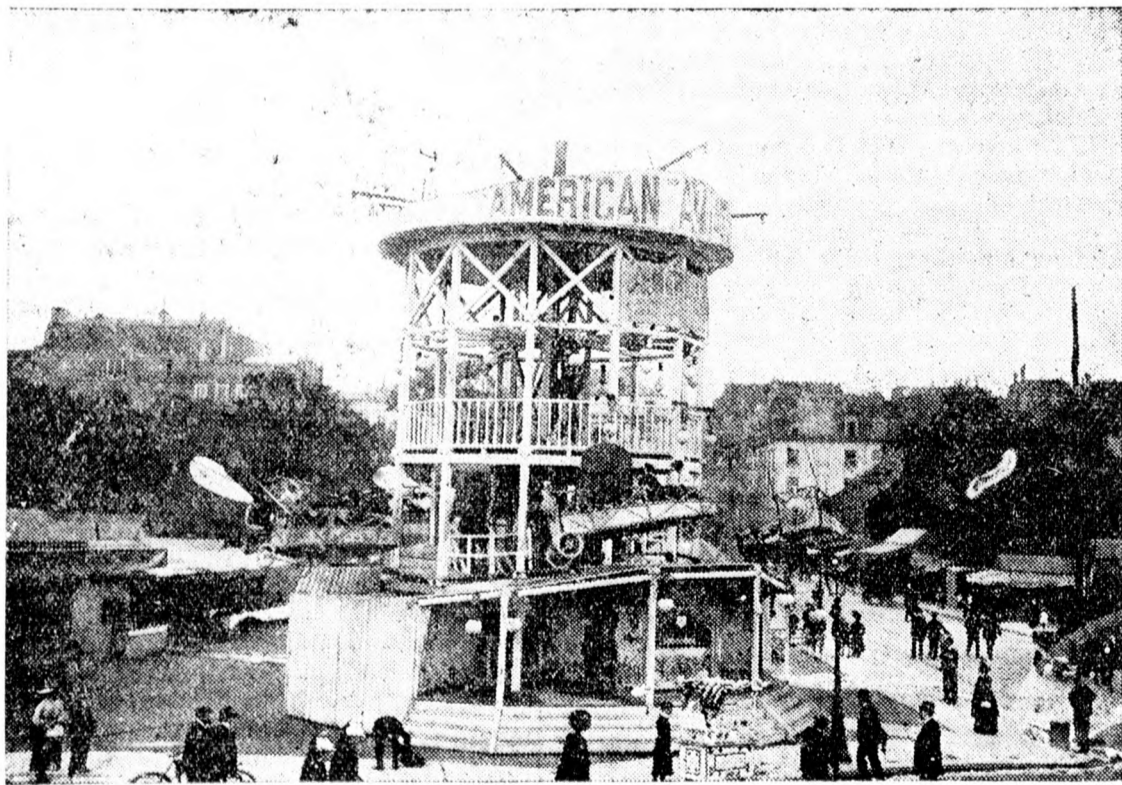
Egyenes telefonösszeköttetés Bécs és Bukarest között. Bukarestből jelentik, hogy Cosarescu, a román posta vezérigazgatója, a „B. Tglb.” munkatársának kijelentette, hogy Bécs és Bukarest között egyenes telefonösszeköttetést létesítettek, mert el akarták kerülni azokat a kellemetlenségeket, amelyek annak következtében állnak elő, hogy Bécs és Bukarest között Budapesten keresztül bonyolítják le a telefonforgalmat. Az új telefonvonal már elkészült s Ausztriában Czernovitz és Lembergen keresztül vezet Bécsbe. A vonal kipróbálása már megkezdődött és 5—6 nap múlva átadják a forgalomnak. Ha az új telefonösszeköttetés bevalik, nincs kizárva, hogy Románia Bécsen keresztül kap Berlinnel telefonösszeköttetést.

Munkában a gyufatröszt. Mielőtt Teleszky János nyári szabadságát megkezdte, hosszasan tárgyalást folytatott a gyújtógyáraknál érdekelt bankok vezetőivel. A gyufaadó nálunk is kísért s ez a fogyasztóra és a gyárakra egyaránt új terheket jelent. A gyufagyárak vezetői azt kérték a pénzügyminiszertől, hogy új gyár létesítésére engedélyt ne adjon s a meglévő gyárak kivételével pozícióját biztosítsa. A pénzügyminiszter nem akarta a fogyasztók érdekeit a gyújtótröszt törekvéseinek kiszolgáltatni s ezért a nyár elején azzal bocsátotta el a gyufagyárak vezetőit, hogy pozícióik felett a nyár folyamán dönteni fog s ősz-

szel fogja velük elhatározását közölni. Most érkezett vissza Teleszky nyári szabadságáról s még a távolléte alatt támadt új aktákat sem lapozgatta át, amikor a gyújtógyárosok már kopogtattak az aitolján. A pénzügyminiszternek egyelőre nincs ideje a gyufatröszt ügyeivel foglalkozni és így a gyufatröszt ügye nem jutott előbbre.

A katonai lő-árverés. Szeptember 24. és 25. napján a cs. és kir. negyedik vonalosztály az ódombovári vásártéren 120 kiselejtezett szolgálati lovat árverés útján fog értékesíteni. Az árverés reggel 8 órakor kezdődik.

A borhamisítás rendszerességének megállapítása. Felmerült esetből kifolyóan mondotta ki a belügyminiszter, hogy borhamisítási kihágási ügyben a hamisított borkészlet nagyságából a borhamisítás rendszeressége megállapítható, mely körülmény a büntetés kiszabásánál lényegesen súlyosbító körülménynek veendő. (1025/1912. B. M. sz. rend.).

Repülőgép a vurstliban

A nép mulatóhelyein minden technikai újítást felhasználtak a szórakozásra. Nálunk már évek előtt látható volt olyan körhinta, amelyen Zeppelin-hajók szerepeltek. Párisban most egy körhinta látható, amelyet repülőgépek hajtának.

FOG

SOROK SZÁJPADLAS NÉLKÜL, ARANYHIDAK, PORCELLÁN- ÉS PLATINA-TÖMÉSEK IGEN JUTÁNYOS ÁRAKON REGGEL 8-tól ESTE 7-ig MOLNÁR IMRE vizsgálott fogtechn. hyg. fogműtermében Király-utca 67, II. 9

FOG

és gyökérhuzások fájdalom nélkül

REGÉNY

KI A GYLKOS?

ANGOL BÜNÜGYI REGÉNY 15

— Az már ismét más. Tartok attól, Harvey ur, hogy a levelet nem fogom önnek visszaadhatni.

— Nem fogja visszaadhatni? Hogyan értsem ezt? Miért nem?

— Mert ezt a levelet meg kell őriznem.

— Ostobaság! Ehhez semmi joga. Ez a levél bizalmas tartalma és arra nem adtam önnek megbízatást, hogy bizalmas dolgaimat tőlem kiereszszakolja!

— Még nem olvastam el ezt a levelet, de annyit már tudok, hogy tartalma a legnagyobb fontossággal bír. Ha az ön megbízatása értelmében kell eljárnom, akkor a levelet nem adhatom önnek vissza, ha pedig visszavonja a megbízatást, akkor a levél a rendőrség jogos tulajdona.

— Tehát ön nem adja vissza a levelet?

Nem adom vissza.

A következő pillanatban mindketlen a földön hevertünk. A lelkész nekem ugrott, leütött lábaimról és én megragadva őt, magammal rántottam a földre. Valósággal orvítamás volt, melyre a lelkész részéről nem voltam nem is lehettem elkészülve, de ez az ember kétségbe volt esve és mindenáron levelének birtokába akart jutni.

Én pedig el voltam tökélyre, hogy ezt a levelet megtartom.

— A levél zsebében van — sziszegte — s ha meg kell önt érte fojtanom, de a levelet visszaveszem.

Hol ő volt felül, hol én, össze-vissza gurultunk a földön és olyan zajt csaptunk, hogy minden pillanatban a pinczerek közeledését vártam. De az egész csak egyetlen percig tartott. A lelkész ereje fogyni kezdett, sokkal gyorsabban, mint hatalmas testalkata után következtetni lehetett. Kettőzött erélyvel védekeztem, ledobtam magamról a támadót és a következő pillanatban talpra ugrottam és az asztal kettőnk közé tolvaj, lihegve mondtam:

— Mindez hiábavaló! . . . Ne okoskodjék! A levelet úgy sem kapja meg. A következő pillanatban berohannak majd a pinczerek, jó lesz tehát, ha ezt nem várja meg.

Ő az ajtónál állt és nem tudta magát elhatározni.

— Önnek, vagy ön ellen dolgozom? — kérdeztem. — Mit tart előnyösebbnek?

— Nem tudom . . . — dadogta. — Várja meg, amíg irok. Ne kezdjen semmit, míg tőlem értesítést nem kap.

Ebbe beleegyeztem és ő elment. Alig, hogy kiment, már egy pinczér dugta be orrát az ajtón és azt kérdezte, parancsolok-e valamit.

— Semmit — mondtam. A pamlagot toltam az ablakhoz, hogy jobban érje a viláosság. De mégis jobban állt a régi helyén.

X.

Most ültem és az értékes papirdarabot magam elé tettem az asztalra, de előbb gondosan beretesztem az ajtót, mert hátha az indulatos lelképásztor újra ellátogat hozzám. Azután figyelmesen átolvastam a levelet és mikor elkészültem vele, újra olvastam. Alig akartam magamnak elhinni, hogy ilyen nagyszónyú és kétségtelen értékű okmány jutott kezeim közé. A levél tartalma ez volt:

„Kedves Ágost!

Kétségbe vagyok esve, nem tudom, mihez kezdjek. Segítségemre kell lenned. A tárgonyozás ostobasága következtében Charig-Crossban, mikor vasuttra indultunk, kicserehék bőröndömet Simpkinson kisasszony bőröndjével. Tudod, hogy a két bőrönd egyforma volt és az összes podgyász egy rakáson hevert. Ágost . . . neki az én bőröndömet nem szabad kinyitni! Ha megteszi, el vagyok veszve. Southendbe sürgönyöztem néked és azt a sürgönyválaszt kaptam, hogy Párisban vagy. Miért? Mi történt? Edith párisi címét nem tudom. Az

istenért, gondoskodjál róla, hogy bőröndömet ne érintse! Küldd vissza! Küldd az övét! Intézkedjél azonnal, értesítéset várom az ismert helyen, az öreg szerecsennél. A legnagyobb feszültséggel várja válaszódat

Pál.

U. i. A bőröndöt azonnal küldjed vissza. Segítsél rajtam!”

Ez tehát elméletemnek teljességgel igazat adott, különben már Harvey Ágost is helyesnek mondtotta. Az értesítésből csak azon újabb adat lükt ki, hogy a csere nem zándékos volt, hanem véletlenül történt. Minő csodálatosak is a végzet ténykedései, amikor egy büntény kiderítésére kerül a sor. Egy kis tolkodás a pályaudvaron, egy kevés rendellenesség a podgyász között elegendő, hogy a gondosan előkészített gaztettet felderítse.

Igy böleselkedtem nagy önbámulással, abban a meggyőződésben, hogy a litok kulcsa immár kezeim közé jutott. Tényleg pedig e pillanatban voltam az igazságtól legtávolabb.

A bőrönd tulajdonosát tehát Pálnak hívták. Tarczamból kiszedtem azt a papírszeletet, melyre a bőröndbeli két betűt lemásoltam és a levél mellé tettem, hogy a P-t a legodosabban megvizsgálhassam.

p pál

Ha a betűket így néztem, legkisebb kételem sem támadt az iránt, hogy a levél Pál-ját és a bőröndözimke P-jét egy és ugyanazon kéz írta. Most egy kezdő H-t kerestem és megtaláltam a levél ezen részében: „Ha megteszi!”

H Ha

A vezetéknevet nem kellett keresnem, a levél íróját Harvey Pálnak hívták, a fekete bőrönd tulajdonosa szintén Harvey Pál, Harvey Ágost egy közeli rokona és kétségtelenül Raynel kisasszony gyilkosa.

Valóban meg lehettem elégedve azzal az előmenetellel, melyben tegnapelőtt óta volt részem. A gyilkosságot kétségtelenül vasárnapról hétfőre virradó éjszaka követte el; hétfő este hatodfél órakor tudtam meg. Most szerda reggel volt, azóta tehát, hogy az ügyről értesültem, alig telt el negyvennyolc óra. Akkor még semmit sem tudtam, most tudtam meg az áldozat nevét, a tett színhelyét, sok apró részletet, de smertem az állítólagos gyilkos nevét és ideiglenes tartózkodási helyét.

Most már bizonyos voltam, hogy Simpkinson kisasszony a bőrönd borzalmas tartalmáról csak akkor szerzett tudomást, mikor a vámhivatalban meglátta. E pillanatban azonnal megérthette, hogy ez a bőrönd nem az övé, vagy pedig valami történt vele. Minő okok bírták arra, hogy azonnal tisztában volt a gyilkos személyével, arról fogalmam sincsen, de hogy sejtelme helyes volt és hogy ennek alapján a gyilkost, ki jegyesének közeli rokona, talán testvére volt, megvédelmezni igyekezett, azt természetesenek találtam.

A leány bátor volt és nagy lélekjelenléttel bírt, azt be kell ismerni mindenkinek, de megvallom, hogy az anyát rémületével és ájulással többre becsülöm, mert ez mindenestre sokkal természetesebb megnyilatkozása a nőességnek.

A most előtérbe jutó kérdés ez: „hogyan és miért történt a gyilkosság?”

Erre a kérdésre a választ csak Angliában és valószínűleg csak magától Harvey Páltól lehetett megkapni.

Hazasürgönyöztem főnökeimnek és utra készültem; hiszen a Grand Hotel-beli eseményeket minden ujoncz szemmel tarthatta. Tervem az volt, hogy Londonba utazva, főnökeimnek jelentést teszek, a bőrönd erejét kutatom, aztán átmegyek Doverbe és ott munkához látok, minden gondolatom most Harvey Pálnak volt szánva. Óh, és a Pál! Meg kellett találnom, még mielőtt testvére érintkezésbe lép vele és szökését elősegíti. Nagy isten . . . hiszen ezt már is megtehette!

Azonnal hazautaztam, de vonat, hajó még oly lassan nem ment, mint azok, melyek engem vittek London felé.

XI.

Amint Londonba érkezem, főnökeimmel megbeszéltem a dolgot, erélyesen kikezdtam a „fekete bőrönd titkát”. A tett felfedezése Pá-

risban az északi pályaudvaron történt és csütörtökön éjjel jöttem el Párisból, miután előbb beszéltem Londonból érkezett helyettesemmel. Elutazásom előli a londoni posta még a következő tartalma levelet hozta Harvey Ágosttól:

„Igen tisztelt uraim!

Ma reggel önkivületi állapotban úgy veselkedtem, akár egy örült. Nem tudom cselekedetemem mással igazolni, mint azzal a kétségbeejtő helyzettel, melybe váratlanul jutottam . . . Ön tekintettel lesz erre és engedékeny irányomban. Arra kérem, hogy neveltetésem dacára is fáradozzék ügyemben; hiszen ennél a kínos bizonytalanságnál minden jobb. További elhatározásig itt maradok Párisba a de la Paix-szállodában. Üdvözlö önt híve:

Harvey Ágost.”

Szegény ficzkó! Tisztességesebben és becsületesebben nem lehetett bocsánatot kérni és hamarosan megbocsátottam neki hevesességem, mely elvégre is érthető és természetes volt.

Pénteken korán reggel, mikor előreláthatólag vevők még nem mentek el oda, felkerestem Brown és Edler cheapsidi 111 alatt levő üzletét.

A főnöknel jelentkeztem, kövér, zömök uriemberrel, aki szívélyesen fogadott és készséggel állott rendelkezésemre, mikor megtudta, hogy ki vagyok és mi a kívánságom.

Leirtam neki a Párisban maradt fekete bőröndöt és Edler ur azonnal tudta, miről van szó.

Gyárunk különlegességei ezek és össze-vissza két év óta hoztuk őket forgalomba. Háromféle nagyságban gyártjuk a bőröndöket, melyek meglehetősen kelendők.

Kérdésemre, vajjon a vevők nevét tudakolják-e, azt mondotta, hogy igen, a számlázás miatt és a számlákat rendszeresen elkönyvelik.

Arra, hogy Orr-Simpkinson kisasszonynak adott el ilyen bőröndöt, tisztán emlékezett, mert a vásár csak egy héttel ezelőtt és levélbeli megrendelésre történt. A levél Southendből jött, a hölgy azt írta, hogy egy ismerőse ajánlotta neki a cikket és a czeget.

Meg is mutatta nekem a levelet, melyet az ifjabb Simpkinson írt és melyben a bőröndöt arra a czehra rendelle, hogy fényképező-készülékét és a hozzá való felszerelést csomagolja bele.

A Harvey-névre a kereskedő azonban egyáltalában nem emlékezett és a könyvekben kezdte keresni. Hosszu keresés után ráakadt egy Harvey Gyula hajó-orvosra, kinek Southamptonba, a hajóra szállítottak egy bőröndöt, a legnagyobb minőségűből. Ez már azért sem lehetett a keresett bőrönd, mert az a középső nagyságuakból volt.

Más Harvey a cég könyveiben nem fordult elő.

— Még egyet — mondtam. — Meg tudják önök az egyforma nagyságu bőröndöket egymástól különböztetni? És egyformák a záruk?

— Sőt. Mindegyik zár más alkotásu. Soha két egyforma kulcs nem készül gyárunkban. És a kulcsok számozva vannak, arra az esetre, ha a vevőknek egy pótkulcsra lenne szükségük.

— És a szám hol látható, a lakaton vagy a kulcson?

— Csak a kulcson.

Ezt a számot nem tudtam és ezen most már nem lehetett változtatni, miután pedig további itt időzésemnek sem lett volna célja, elávoztam.

Az üzletben tett látogatásomnak egyetlen eredménye az volt, hogy megtudjam Simpkinson kisasszony southendi lakásának címét.

XII.

Még ugyanazon a napon elutaztam Southendbe és az uton ráértem a dolgok mostani állásáról elmélkedni. Bizony, most nem sok volt, amit az állítólagos tettesről tudtam, hiszen ezt az egész tudásomat csak a bőröndözimkére fordult H. P. betűkre és egy levélre alapítottam, melyet valami Pál írt Harvey Ágostonnak. Tehát csak egyszerű feltevés volt, hogy a fekete bőrönd tulajdonosa Harvey Pál nevű ember. Bizonyítékom erre nem volt.

(Folyt köv.)

Csütörtök

Ma, csütörtök
3 1/2 órakor
rendes hely

VII. ERZS.

Zila

a Nemzeti Szín-
rab neje b
Kati és Gy

Palerm

WILL

az ember, aki

Osc

H. Solti H

Alliste

Jegyek előv

táránál és a

Minden csütö

mérésélt hel

Palerm

VII. Szerecs

SZENZ

BONY & FRE

SOMBRA, pár

csoport és az u

mulatság reggeli

hatók a Bárd-fel

utca 4.

Vikto

Házias uri e

Csendes, tiszt

Mérésélt, sz

Budapest, V

PAI

GARAI ÁRMI

szálloda- és Bor

kávéház tulajdon

Az É

Singer és

Andrássy

Stein

RAKOC

Esténként

Kezd

9 órakor

Egy

11 órakor

Par

bóhoz

Steinhart és

Effelán — tá

Jegyek: 10-14g

tősdében Andrá

ROYALORFEUM

VII., ERZSÉBET-KÜRUT 31. • TELEFON 110-22

Ma, csütörtökön, szept. 18-án két előadás: D. u. 8 órakor mérsékelt helyárral, este 8 órakor rendez helyárral a szeptemberi favorit-műsor

Zilahy Gyula

a Nemzeti Színház volt tagjának vendégfellépésével *A gátvarab neje* bohózat 1 felvonásban, írta: Nagy Endre és Kati és Gyurka (Tótkinag), írta: Móricz Zsigmond.

Palermo és Chefalo

a rejtelmek kertje.

WILLARD STOLZE-KING

az ember, aki megnő. klasszikus táncszépségek.

Oscar & Suzette

a népszerű tangótáncosok.

K. Solti Hermin, Virágh Jenő, Waldors, H. Allister és a többi nagyszerű attrakció.

Jegyek elővételre díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárúsi helyeken válthatók.

Minden csütörtök, ünnep- és vasárnap d. u. 8 órakor mérsékelt helyáru család előadás teljes esti műsorral.

Balsac de Danse

VII., Szerecsen-utca 35. sz. Telefon 120-77.

Kezdetre fél 11 órakor

SZENZÁCIÓS ÚJ MŰSOR!

BONY & FREEMAN, Danseurs Rouge et Noir. MAURI & SOMBRA, párisi táncosok. The 5 BLACK CATS, angol csoport és az új attrakciók. — Előadás után párisi táncmulatság reggelig. — American bar. — Jegyek elővételben kaphatók a Bárd-féle jegyirodákban, Andrassy-ut 1. és Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt és este 9 óráig a pénztárnál.

Viktoria Pensio

Házias ur! ellátás. — Csendes, tiszta szobák. Mérsékelt, szolid árak. Telefon-szám: 97-60.

Budapest, VII. Ker., Miksa-utca 9. szám

PARK SZÁLLODÁJA

Megnyit a fővárosi legelőgásabb, legkényelmesebb és legolcsóbb. Igen fényes éttermeivel és kávéházával a keleti (Központi) pályaudvarral szemben, Baross-ter 10. A kávéházban és étteremben esténként a hírneves **PEGE KÁROLY és FIA** zenekara hangversenyzik.

Az Én Ujságom

előfizetési ára: Negyedévre K 2.50 Félévre ... K 5.00 Egész évre K 10.00

Steinhardt Mulató

RAKÓCI-UT 63. TELEFON: József 21-16. Esténként falrengető kacagató műsor!! Kezdetre pont 1/9 órakor. 9 órakor **Egyszer egy esztendőben** 11 órakor **Paradicsom ágyak** bohózatok, írták: Glinger és Taussig.

Steinhardt és Hunyadi színger keplét. Csodás kőföldi szmók. Éjjeliután — lánc — cabaret — cigányzene — belépő díj nélkül. Jegyek: 10-1-ig, 8-6-ig a Mulatóban, egész nap a Hirsch-féle nagytársaságban Andrassy-ut 19 és a Hungaria-túró pénztáránál kaphatók.

Csütörtök, 1913. szeptember hó 18-án

M. Kir. Operaház

Este 1/8 órakor **Bibliás ember** Opera 3 felvonásban.

Nemzeti Színház

Este 1/8 órakor **Viola** Népszínmű 3 felvonásban.

Népopera

Este 1/8 órakor **Budagyöngye** Operett 3 felvonásban.

Magyar Színház

Este 8 órakor. **Az új földesur** Színmű 5 felvonásban.

Budapesti Színház

Este 1/8 órakor **Paula macht Alles**

Fővárosi Nyári Színház

Este 1/8 órakor **Bocaccio** Operette 3 felvonásban.

Király Színház

Este 8 órakor. **Buksi** Operett 3 felvonásban.

Vigszínház

Este 1/8 órakor **A tanítónő** Falusi életkép 3 felvonásban

Uránia Színház

Pompeji utolsó napjai

Várszínház

Zárva.

ROYAL-ORFEUM

VII., Erzsébet-kürt 31. Telefon 110-22

Ma csütörtökön, szeptember 18-án két előadás. Délután 3 1/2 órakor mérsékelt, este 8 órakor rendezes helyárral a szeptemberi favorit műsor.

Zilahy Gyula, a Nemzeti Színház volt tagjának vendégfellépésével *A gátvarab neje* bohózat 1 felvonásban. Írta: Nagy Endre. Játsszák: Zilahy Gyula, M. Fraknói Ilona, Tihanyi, Arnyai, Werner M., Virágh, Kati és Gyurka (Tótkinag) Móricz Zsigmond párjelenete, előadják: Zilahy Gyula és Mezei Ilona. Palermo és Chefalo, a rejtelmek kertje; Oscar és Suzette, a népszerű tangótáncosok; Willard, az ember, aki megnő; Stolze-King, klasszikus táncszépségek; 3 Waldors, világ-bajnokok; Harry Allister, mimikus; K. Solti Hermin és Virágh Jenő új színműsorral; Az álgrófné Harry Stone operettje; Váratlan látogatás S. Bassolet és M. Hennequin bohózat, azonkívül a többi remek attrakció.

Előadás után **Royal-Sör-kabaratt.**

Minden csütörtök, ünnep- és vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt helyáru családi előadás teljes esti műsorral.

Jegyek elővételre díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárúsi helyeken válthatók.

Fővárosi Orfeum

Waldmann Imrs. igazgató VI., Nagymező-utca 17. sz.

PÉTER a beszélő kandur.

Roland • Hauser • Grazers stb. — Kezdetre 8 órakor.

PAVILLON MASCOTTE

Kezdetre 1/11-kor. **Új fellépések** Kezdetre 1/11-kor.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók Keleti fészfőrelt Főrendező: Roffi Sándor Téli helyiség: VI., Révay-utca 18. - Telefon: 14-22

Az előadás kezdete 1/3 órakor. Ma újdonság! 1/10 órakor **A meggyelóban.** Katonai bohóság. Írta: Satyr (Haas István). Rendező Roffi Sándor. — 11 órakor. Újdonság: **Was sagen Sie zu Kärpeless?** Posse in 1 Akt, von Josef Armin. Regie Alexander Trebitsch, továbbá az új solo-számok.

Jegyek elővételben: a Folies Caprice téli helyiségében d. e. 9-1-ig és d. u. 8-6-ig. Hirsch, Andrassy-ut 19. Sopronyi, Rákóczi-ut 1. A NAP kiadóknál és Brenner nővéreknél, Teréz-kürt 54.

Előadás után az első emeleti Casino de Paris-ban a világ legjobb ének- és táncszíntársaság fellépése.

OMNIA

MOZGÓKÉP-PALOTA Bejárat: József-kürt 31. Telefon József 1-25

!Kizárólagos joggal! Pompeji végnapjai

Edward Bulwer világhírű regénye 6 részben. PASQUALI FELVÉTEL

Az előadások hétköznap pont 5, fél 8 és háromnegyed 10 órakor, vasárnap pont 4, 6, 8, 10 órakor kezdődnek. Jegyelővétel: VI., Andrassy-ut 19. Hirsch-féle nagytársaság; II. Lánchíd-u. 2. nagytársaság és az „Omnia” pénztáránál d. e. 10-1/2-ig, d. u. 3 óráig kezdődőleg.

ROYAL SÖRKABARÉ

VII., Erzsébet-kürt 31. szám

Minden este pont éjjelkor a fényes szeptemberi újdonságok NAGY ENDRE ÚJ MŰSORA!

Fellépnek: Mezei Ilona, Viola Giza, Jelly Margit, Csabay Werner Manó, Bárony, Tihanyi, Zsóni, Gyeris, Cheroni Ann, Oly Perry, Fritzi Larsson, Loda Lindholm, Dolly Bernard, Sugar Ilona, Oly Svit, Hídassy Kató, Mela Harke, Balogh Manó, Végli Juliska, Blanka Mersoni, Erdélyi Ferike, Abonyi Irén, Lola Ginette, Fodor Vilma, Bérel Böske, Jenny Lily, Mátrai Erzs, stb. Békéfy László konferenciér.

Belépődíj 1 korona. Meleg konyha és friss sör. Virágárusítás nincs. — Ejelután 1 órától kezdve belépődíj nélkül táncmulatság. — Kukó Vince zenekara.

GRADO KÁVEHÁZ

Szenzáció! Grado reggeli Kávé vagy tea 2 tojással 50 fill. Auto minden időben a t. vendégek rendelkezésére áll. Minden szombaton reggel 3 óráig zene. VII. Aréna-ut 17. szám Minden este

Farkas Vince

muzsikál. Telefon 112-47 Tánctársaságok Jakabovics és fia

IGYUNK

Szent Margitszigeti

Margitvizet

Üdít, kellemes, frissít, megóv fertőző hajóktól.

A legolcsóbb kristálytiszta ásványvíz. Kapható és kérjük mindenütt.

Magyar és német HELYESÍRÁS

Balassa József. *A magyar helyesírás szabályai.* Szójegyzékkel 40 f.
 — *Az új magyar és német helyesírás szabályai* 1 K 30 f.
 Hoffmann Mór. *Magyar helyesírás.* 73 gyakorlati leckében 40 f.
 Körösi Sándor. *A magyar helyesírás.* Az iskolai és akadémiai helyesírás között levő eltérések 60 f.
 Perényi Adolf. *A magyar helyesírás táblázata* 40 f.
 Hauser Rezső S. *A német helyesírás alapelvei.* Helyesírási szótárral. Az új egységes német helyesírás alapján 1 K
 Kemény Ferenc. *Az egységes német helyesírás.* Szabályok és szójegyzék 60 f.
 Perényi Adolf. *Az egységes német helyesírás táblázata* 44 f.

Megrendelhetők:
LAMPEL R. könyvkereskedése
 (Wodianer F. és Fiai) részvénytárs-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

XX. évfolyam Beiratások naponta 9-6-ig Telefon 63-45

SOMOGYI

Mór zongoraművész, államilag képesített okleveles zenetanár igazgatósága alatt álló **Zene-Conservatorium** akadémiai előkészítő-tanfolyamokkal

Budapest, VII., Erzsébet-körut 44. sz.
 Államilag diplomált tanárok. Prosp. kívánatra ingyen

Az ATHENÆUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete a magyar novelláírás kiváló jelesének érdekes mesés műve, művészi stílusú szinpopás novelláit tartalmazza

SZINI GYULA: A RÓZSA-SZINŰ HŐ 1 Kor 190
 Novellák. (384 oldal). Ára

Eddig megjelentek:

Kóbor Tamás: Komédiák. Novellák. (424 oldal). **Biró Lajos: Glória.** Novellák. (448 oldal.) **Bálcák: A szamárbőr.** Regény. Fordította Harsányi K. (367 oldal.) **Zola: Pascal orvos.** Regény. Fordította Görög Átila. (448 oldal.) **Dickens: Két város.** Regény. Fordította Bálint Mihály. (448 oldal.) **Anatole France: A pinguinok szigete.** Regény. Ford. Bölöny György. (320 oldal.) **Csehov: Az orvos felesége és más novellák.** (384 oldal.) **Bölsche: Szerelm az éltök világában.** (1152 oldal.) Két kötet. **Tolsztoj: Hadzsi-Murát.** Regény. **Az ördög.** Elbeszélés. (374 oldal.) **Voss Richárd: A költő és az asszony.** Reg. (384 oldal.) **Tóth E.: A boldogságosság derwisé.** (384 oldal.) **Maspassant: Egy élet.** Reg. 372 oldal. **C. F. Meyer: A barát násza és egyéb novellák.** Lányi V. fordítása. 384 oldal. **Melina Jenő: Hét sovány esztendő és más elbeszélések.** (384 oldal.) **Geljerstam: Az őcsike.** Az örök rejtegy. Két reg. (384 oldal.) **Anatole France: Az istenek szomszédai.** Reg. (384 oldal.) **D'Annunzio: A tűz.** Reg. Ford. Lyka K. **Murger: Botánvilág.** Reg. Ford. Komor Gy. **J. V. Jensen: D'Orta asszony.** Regény.

EGY-EGY KÖTET ÁRA:

1 Kor 190

Kiadja az **ATHENÆUM** irodalmi és nyomdai r.-t. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. 533

Telephon: 21-37

SCALA
HANGVERSENY-IGAZGATÓSÁG
 BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 6 SZ.
 IGAZGATÓ: CHARLES MÜLLER.

12 ELIT BÉRLETI EST 12
 A VIGADÓ NAGYTERMÉBEN.

I. Október 25.
PICCAVER

Alfred es. kir. udvari operaénekes **dalestélge.** Maurice Porges **gordonkaművész.** A zongoránál **Dienzl Oszkár.** Helyárak: 3-15 korona.

III. November 24.
KURT

Melanie, porosz királyi kamaranékesnő, a berlini Hofoper tagja és **ENGELHARD** Leonor, a dessaudi udvari színház hőstenorjának nagy **WAGNER-ESTÉLYE.** Közreműködik: a M. kir. operaház zenekara **KERNER ISTVÁN** karnagy vezetése alatt. Helyárak: 3-20 korona.

V. December 16.
YSAYE

EUGEN hegedűművész **HANGVERSENYE.** A zongoránál: **Dienzl Oszkár.** Helyárak: 2-10 K.

VII. 1914. január 19.
ROSENTHAL

Mór udvari zongoraművész **HANGVERSENYE.** Helyárak: 2-10 korona.

IX. 1914. február 11.
CAMPREDON

JEANNE a párisi Grand Opera primadonnájának **OPERAESTÉLYE.** A zongoránál: **Dienzl Oszkár.** Helyárak: 3-20 korona.

XI. 1914. március 21.
TOSELLI

ENRICO zongoraművész és zeneszerző **hangversenye.** Közreműködik: Erminia **GOMEZ** koloratura-énekesnő. — Helyárak: 3-15 korona.

II. November 8.
TETRAZZINI

Lujza, a newyorki Metropolitan-Opera primadonnájának **operaestélge.** Közreműködik: Arrigo **Serato** hegedűművész. A zongoránál: **Dienzl Oszkár.** Helyárak: 5-30 korona.

IV. December 8.
DRÁMAI ESTÉLY.

Wohlgemuth Elsa, **Heine** Albert, **Tressler** Ottó, **Walden** Harry a k. k. Hofburgtheater művészeinek közreműködésével. A bevezető conference-ot elmondja **Molnár Ferenc.** Helyárak: 5-25 korona.

VI. 1914. január 5.
Hoffmann-Onegin

kir. kamara és operaénekesnő Közreműködik: **MAINGARDI** gordonkaművész. A zongoránál: **Dienzl Oszkár.** Helyárak: 3-15 K.

VIII. 1914. február 5.
COROSA MÁRIA operaénekesnő és **FEUERMANN**

ZSIGMOND hegedűművész **hangversenye.** A zongoránál: **Dienzl Oszkár.** Helyárak: 2-10 K.

X. 1914. március 16.
FEINHALS FRIGYES kamaranékes és **MARTEAU HENRI** hegedűművész **HANGVERSENYE.**

A zongoránál: **Dienzl Oszkár.** Helyárak: 3-15 K.

XII. 1914. március 30.
De LYS EDITH a londoni Covent Garden tagjának **HANGVERSENYE.**

Közreműködik: a m. kir. operaház zenekara **KERNER ISTVÁN** karnagy vezetése alatt. Helyárak: 3-20 korona.

A hangversenyek pont 8 óra 15 perckor kezdődnek. A ruhatár és a műsor 40 koronás bérletektől kezdve díjtalan.

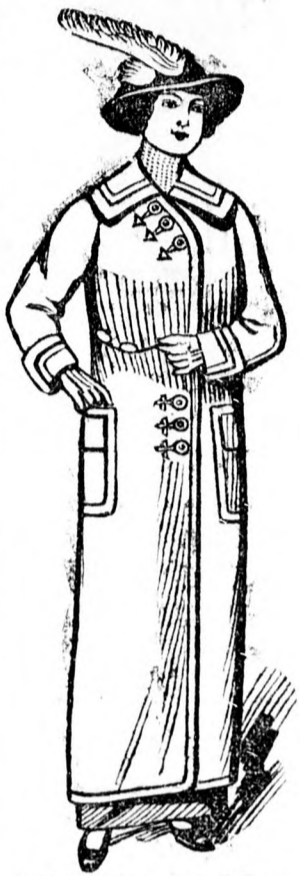
BÉRLETÁRAK MIND A 12 ESTÉLYRE:

A. B. C. jobb (01-57) 90 K	Tükör folyósó I. sor 70 K	Kis terem I. sor 40 K
A. B. C. bal 110 K	Tükör folyósó II. sor 60 K	Kis terem II-IX. sor 30 K
I-VI. sor 120 K	Tükör folyósó III. IV. sor 40 K	Kis terem X-XI. sor 24 K
VII-X. sor 110 K	Zenekari ülés I. sor 100 K	Karzat I. sor 50 K
XI-XII. sor 100 K	Zenekari ülés II. sor 75 K	Karzat II. sor 40 K
XIII-XV. sor 90 K	Zenekari ülés III-V. sor 50 K	Karzat III. sor 30 K
XVI-XVIII. sor 70 K	Pamlagülések 20-30 K	Karzat IV. sor 24 K
XXI-XXIII. sor 60 K	Pályoly 300 K	

Előjegyzést a bérletekre kizárólag a „SCALA” hangversenyigazgatóság, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 6. sz. fogad el. Telefon: 21-37.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

ANDRÁSSY-ÚT 39.

Slágerraglán

angol gyapjú doublészövetből, barna, drapp, szürke, tegethoff és fekete színben, ára **20** kor.

„OLGA“ tennissblous

finom flanelből, vászonmátrózállérral, solát kelméjéből barna, 180 doval, ára **1** kor.

„ANNUS“-blous

elsőrendű mosóbarchetből, gombdísztéssel, ára **2** 50 kor.

Trotteurforma

rendkívül síkkes, valódi velourból készült, ára **2** 90 kor. Ugyanez nemezából, ára **2** kor.

Nemezformák

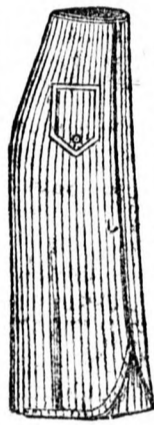
minden színben és formában ára **2** kor.

Eredeti angol

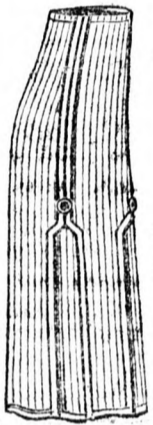
Girardiforma

nemezából, selyemszalagdíszítéssel, ára **4** 50 kor.

Margit ali

színes angol mintás kelméből, több színben, ára **5** 50 kor.

Irén ali

gyapjú, angol szövethől, legújabb fazon, ára **8** 50 kor.

Bakfiskalap

nemezából, bársonyszalagdíszítéssel, minden színben, ára **3** 80 kor.

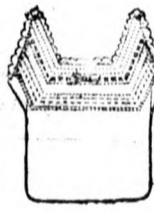
Elegáns **Bársonysapka**

legfinomabb selyembársonyból, finom fehér selyemszalagdíszítéssel, bársapka-kepekkel, ára **7** 80 kor.

FÜZŐ

divatfazon erős drillszövetből, minden nagyság, ára **2** 95 kor.

NŐI ING

finom mosott chifonból, csipke hímzés és szalagdíszítve, ára **2** 95 kor.

NŐI NADRÁG

finom mosott chifonból, hímzés és fodorral díszítve, ára **2** 95 kor.

ŐSZI KEZTYŰ

svéd mázlat, félig bélelt, kitűnő minőség, minden színben, párja **88**

Kötött flor **NŐI HARISNYA** tiszta fekete órna, párja **90**

NŐI FÉLKÖTÉNY

finom chifonból, körül fodorral, ára **90** fillér.

NŐI REFORM CLOTNADRÁG

elsőrendű minőség, fodorral díszítve, ára **3** 50 kor.

Fűzővédő

legújabb amerikai fazon, halcsonttal, hátul szalaggal kötve, ára **2** 10 kor.

Ugyanez, mosott chifonból, csipke díszítve, ára **90** fillér.

Ugyanez, batizttól, csipkével díszítve, ára **38** fillér.

Képes nagy árjegyzék az összes létező árucikkekről ingyen és bérmentve.

EVŐESZKÖZÖK

ezüstből és alpacca ezüstből,

DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK. ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Sérültek

A világhírű

Multiform-sérvkötő

szabadalom leírását ingyen és bérmentve küldjük. Kicsérélhető nyomlapok. Legfinomabb kiállítás, kényelmes viselet.

Sérvkötők

egyoldalu 6-8-10-12-15 kor. kétoldalu 12-16-20-24-30 kor.

Műláb

a lehető legjobb kivitelben

műkéz

a legelőnyösebb kiállításban

műfüző

Támgép, haskötő,

gummiharisnyák stb. saját gyárunkban jóállással, mérték szerint készíttetnek. Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. sz.

* Rókus-kórházzal szemben.

✚ A vörös keresztre ügyeljünk! ✚

E hirdetés rovathoz minden szöveget egyenként kell beküldeni. A közlés díja a hirdetés méretétől függően, de legkevesebb 1000.000. A hirdetés méretétől függően, de legkevesebb 1000.000. A hirdetés méretétől függően, de legkevesebb 1000.000.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovathoz minden szöveget egyenként kell beküldeni. A közlés díja a hirdetés méretétől függően, de legkevesebb 1000.000. A hirdetés méretétől függően, de legkevesebb 1000.000. A hirdetés méretétől függően, de legkevesebb 1000.000.

Házasságokat

előkelő családokban diszkréten, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő házassági irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36, első emelet 3. (Törvényszékileg bejegyzett cég.) Férjhezmenendők előjegyzve 17 évtől feljebb, hozomány-összeg legszélesebbtől 600.000 koronáig. Nőtülendő urak a társadalom minden osztályából állandóan előjegyzve, Máltázasságok tehát bizalommal fenti elismerten legszolidabb házassági irodához fordulni, ahol részletes és díjtalan felvilágosítással szolgálnak. Telefon 58-62. (Czégneküli levelezés.)

Gyorsírás

és gyorsgépírás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanolyamai lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legalkalmasabb kiképzés gépírás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszer. Beiratkozás napoként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk. Glogowski és társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 72. szám.

Házvezetőnői

állást keres intelligens, háztartásban jártas, ref. lelkészné október elsejére. Gyurkóné, Semjén (Zemplén-megye) posta: Kiszórvágy.

Női kalapok

diszítése 1 koronától, átalakítások igen jutányos áron vállaltatnak. Diszítések azonnal elkészíttetnek. VII., Nagydíófa-utca 18. sz. földsz. 7.

Megnősülne

intelligens 28 éves izraelita vallású tisztviselő. Oly feltétlen intelligens csinos leányt keresek, kinek hozománya által nagyon jó fizetéssel dotált föltétlen biztos és gondtalan existenciát teremthetnek. A hozományt egy jó jövedelmező vállalatba részesedéssel fektetném be. Feltétlen diszkreziót ural becsületem biztosítja. Szíves megkereséseket az „Egyetértés” kiadóhivatalába „Házasság” címmel jeligére kérek, ahol azt csakis nekem adhatják ki. Nemleges esetben sorait visszaszámazatom, igenlő esetben bővebb referenciákkal szolgálok.

„Stenografia”

A „Stenografia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépíróiskola megnagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákóczi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). Figyelmeztetjük a közönséget, hogy intézetünk elnevezésével sok visszaélés történt és ezért az új cím Rákóczi-ut 20. jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírási, gépírás, helyesírás és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. **Ingyenes gépírásoktatás.** A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára, mely vizsga a minisztériumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sürgős esetben a gyorsírás és gépírás egy hónap alatt megtanulható. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Írásmunkák készítése és sokszorosítás. **Beiratások** egész nap, kizárólag Rákóczi-ut 20. (előbb Rákóczi-ut 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Szégyen

az emberre, ha társaságba megy és nem tudja, mit szóljon szomszédjának v. pláne főbvalójának. Ugy érzi magát, mintha tükör tülne, szeretne eltűnni vagy pedig unatkozik, mert a társaság a „szalonhős” köré csoportosul, aki szellemes, vidám csevegésével ugyan csak hódít... Aki azonban maga is szellemes társalgó akar lenni, az olvassa el a „Társalgás Művészete” rendkívül érdekes könyvet, melyből megtudja, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felebbvalót egyaránt meghódítsa! E könyv korrekció utmutatója lesz az élet minden helyzetében, bálon, banketten, esküvőn, színházban, mindenütt, ahol kisebb-nagyobb társaság van jelen. A Társalgás Művészete könyv áttekinthető kivonatát (tartalomjegyzékét) diszkrezió, teljesen ingyen küldi a „Csodás Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, VII. Klauzál-utca 2. szám.

Parlamentári

gyorsírók által vezetett Első Országos Gabelsberger Szakiskola. Gyorsírás, gépírás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiai rendes tanárok által oktatott szaktanfolyamok. — A Gyakorló Gyorsírók Társasága miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai. (Elnök: Dr. Fabri Henrik, orsz. gyűl. gyorsíró revisor. I. gazdátó: Gyarmati Dezső, orsz. gyűl. gyorsíró. Alapítatott: 1903. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedűs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtévesztés céljából utánozzák. Telefon 35-68.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

SINGER JAKAB
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Isabella-utca sarkán.

Hölgyek

vérzés kimaradása esetén rendeljék meg ezerszeresen kipróbált csöppjeimet (Menstruationstropfen). I. erősségű 4.50 márká, II. erősségű, mákacsabb természetűek részére 6.50 márká.

Naponta küszönő iratokat Diszkrezió mellett vámmentesen szétküldi a fentelölő Laboratorium St. Antonius. Berlin 488. Breitorstr. 3. Övakkodjunk értéktelen utazatokról. — Prospektus ingyen.

Iskola-hegedű vásár

Arak 10 K-tól feljebb
Tokok, vonók
és kir. udvari

Hangszergyár-han

Kizárólag:
VII. Rákóczi-ut
60 saját palotájában
Budapesten
STERNBERG ÁRMIN
és TESTVÉRE

HUNGÁRIA beszélőgépek

tülesernélküliek is, kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány részletezésére is ocsón kaphatók:

Deményi J. és Társa
Budapest, VI., Teréz-körut 4.
Képesárjegyzék ingyen!

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi amerikai cipő-különlegességek kizárólagos elárúsítása.

Nyári ujdonságok!

BUDAPEST
IV. Hígyó-tér 1. (Királyi bérpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-Körut 42.

DEBRECZEN
Piac-utca 44.

ZAGREB
Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

Kerény Arnold

SZÁLLITÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 37
TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű elvámolásokat, szállításokat valamint postgyászfuvarozást

MAGYAR VÁLLALKOZÁS

KÖZEGÉSZSÉGÜGYI BERENDEZŐK SZAKLAPJA

Ehó végén jelenik meg igen érdekes és komoly tartalommal

TELEFON 178-37

Kérjen mutatványszámot a Magyar Vállalkozás kiadóhivatalától Budapest, Gregus-utca 4. szám

ÚJRENDSZERŰ BUTOR-HITEL

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. butorvásárló közönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk. Nagy választék asztalos, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítőben.

Hitel esetén készpénzárakat számíttunk, csupán a tartozás után 6% kamat fizetendő

A kamat 1/4 évenként mindig csak a hátralékos csökkenő tartozás után fizetendő.

Törlesztés:
minden 100.- kor. után havi 3.- kor. vagy minden 100.- kor. után ... 1/4 évi 9 kor.

Balázs és társa butorraktára, Budapest, VI., Váci-Körut 43. (Saját ház).